

1978. EYLEM BİRLİĞİ YILI OLSUN!

Murat Morali
başşıdır - 2012

ilerici YURTSEVER gençlik

Yıl : 3
28 Aralık 1977
500 Kr.

48

İlerici yurtsever gençliğin
yeni yılını kutlar,
1978'in atılım yılı olmasını
dileriz.

ANTI-EMPERYALİST, ANTI-FAŞİST MÜCADELEDE GÜÇLERİMİZİ BİRLEŞTİRELİM.

onbeş günlük siyasi gençlik gazetesi

SİNAN HEPŞEN

MUSTAFA SACİT SARAÇOĞLU

bizi bir parça hazin ve dimdik bırakıp
gözyaşlarımız gittiler

ve bundan dolayı
biz unuttuk bağışlamayı...

Varılacak yere
kan içinde varılacaktır.

Ve zafer
artık hiçbir şeyi affetmeyecek kadar
turnakla sökülüp
koparılacaktır...

FAŞİST GÜÇLERİN,

MC'NİN HALKIMIZA

HEDİYESİ:

410 ÖLÜ

6739 YARALI

1725 FAŞİST SALDIRI

13616 GÖZALTI

1268 TUTUKLU

1978. BARİŞ VE İLERLEME YILI OLSUN!

faşist katillerden hesap sorulacaktır

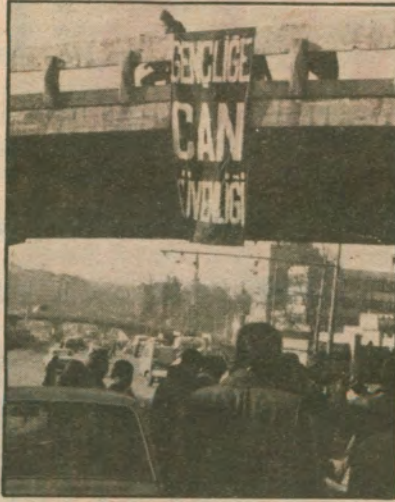
Daha çok değil, 15 gün önce Nevzat'ı, Muharrem'i vurmuşlardı. Sinan'ı ve Mustafa'yı da vurdular. Nevzat'ı, Muharrem'i neden vurdularsa, Sinan'ı ve Mustafa'yı da o nedenle vurdular, öldürdüler. İlerici yurtsever oldukları için öldürdüler. Gelişip güçlenen, serpillip boy veren İlerici Gençler Derneği'nin yiğit savaşçıları oldukları için öldürdüler.

SINAN HEPŞEN'İN CENAZESİ GAZİOSMANPAŞA'DA KALDIRILDI

Sinan'ın cenazesi Gaziosmanpaşa'da kaldırıldı. Kimi goşist grupçukların, kitlelerin cenaze törenine katılmamasını sağlamak için gösterdiği özel çabalara rağmen, İGD ve İLD'nin başını çektiği cenaze törenine binlerce ilerici yurtsever genç katıldı. Gaziosmanpaşa Halkevi'nden mezarlığa değin süren yürüyüş boyunca «Faşizme geçit yok», «Sinanlar ölmez», «Sinanlar bizimle», «Yaşasın gençliğin anti-faşist birliği» haykırışları yeri göğü inlettirdi. Emekçi halktan da yakın ilgi ve destek gören cenaze töreni mezarlıkta yapılan konuşmalarla son buldu.

MUSTAFA SACİT SARAÇOĞLU'NUN CENAZESİ KADIKÖY'DE KALDIRILDI

Mustafa Sacit Saraçoğlu'nun cenaze töreni, Kadıköy Mühendislik Mimarlık Yüksek Okulu'nda öğrencilerin toplanması ile başladı. İstanbul'un dört bir yanından ilericiler, devrimciler, demokratlar akın akın Kadıköy Mühendislik Mimarlık Yüksek Okuluna gittiler. Katafalka konulan Mustafa Sacit Saraçoğlu'nun tabutu önünde saygı duruşuna geçtiler. Daha sonra kortej Kadıköy'e doğru yola çıktı. Cenaze törenine, İGD, İLD, CHP Gençlik Kolları, DDKD, SGB, DEV-GENÇ katıldı. Törene katılan örgütler içerisinde İGD ve İLD disipliniyle hemen farkediliyordu. İGD ve İLD'nin oluşturdugu kortej ay-

rica en kalabalık grubu oluşturunuyordu. Cenaze töreni yapılan konuşmalarla devam etti.

İGD temsilcisinin de konuşmasında belirttiği gibi gerçekten de Mustafa Sacit Saraçoğlu'nun cenaze töreni, üzerinde önemle durulacak niteliktedir. Herşeyden önce bir devrimcinin cenazesi politik istismar konusuna dönüştürüldüğü için üzüntü vericidir. Oysa bu

günlerde cenaze törenlerinin anti-faşist kitle gösterilerine dönüştürülmesi özellikle büyük önem taşımaktadır. Dar görüş çıkarlarını ön plana çıkarmak, cenaze törenlerini politik istismar konusuna çevirmek olumsuz sonuçlarla doludur. Dikkatleri başka yöne kaydırıldığı için ilerici güçlere zarar verici, gerici güçlerin değirmenine su akıtan tehlikeli bir yaklaşımdır.

Şunu da belirtmek gerekir ki, Mustafa Sacit Saraçoğlu'nun cenazesi-nin istismar edilmesi aslında doğrudan İGD'ye yönelmiş bir harekettir. İGD'yi güç durumda bırakmayı, güçten düşürmeyi amaçlayan girişimlerin bir parçasıdır. Sevindirici olan, bu kişilerin ne kadar gönülden arzu ederlerse etsinler, örgütlerini İlerici Gençler Derneği'ne karşı konuma çekememişlerdir, bundan sonra da çekemeyeceklerdir.

İLERİCİ YURTSEVER GENÇLER MUSTAFA SACİT SARAÇOĞLU'NUN ÖLÜMÜYLE İLGİLİ BİR DİZİ EYLEM GERÇEKLEŞTİRDİ

Öte yandan ilerici yurtsever gençler Mustafa Sacit Saraçoğlu'nun ölümüyle ilgili olarak bir dizi eylem gerçekleştirdiler. Eylemler dizisi ilk olarak Galata Kulesi'ne gidilerek, kule'den aşağıya «Gençliğe can güvenliği» pankartının asılması ile başladı. «Faşizme geçit yok», «Gençliğe can güvenliği» pullarının atıldığı ilk protesto eylemi yapılan konuşmalarla Karaköy'de son bulmuştur.

Diğer bir protesto eylemi Aksaray üst geçitinde yapıldı. Belediye otobüslerine «Katil MC», «Gençliğe can güvenliği» pankartları ve bayrakları asıldı. Aynı türden bir eylem de Beşiktaş üst geçitinde gerçekleştirildi. İlerici yurtsever gençliğe yönelen saldırılar protesto edildi. Gaziosmanpaşa'da 300 kahve dolaşıldı. Bildiriler dağıtıldı, konuşmalar yapıldı. Protesto eylemleri Kadıköy'de bir filmin yarıda kesilerek yapılan konuşma ve bildiri dağıtımı ile devam etti. Ayrıca Kadıköy'ün değişik kesimlerinde elektrik direklerine, ağaçlara «gençliğe can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü», «Yaşasın gençliğin anti-faşist birliği» vb. pankartlar asıldı. Protesto eylemleri akşam üzeri Bakırköy'de 300 kişilik bir ilerici yurtsever gençlik grubunun yürüyüşü ile sona erdi. Ortalık karanlık bastığı için meşalelerle yürüyen ilerici yurtsever gençlere halktan katılanlar oldu. Yürüyüş büyük bir kitle gösterisine dönüştü.

İlerici yurtsever gençlerin yeni savaşım biçimleri bulmaları ve yaratıcılıkla uygulamaları dikkate değerdir. İlerici yurtsever gençlerin savaşımı böylesine zenginleştirmeleri elbette önemli bir gelişmedir. Yalnız, yeterli değildir. Tüm ilerici yurtsever devrimci gençlerin ortak eylemlerinin değişik savaşım biçimleri uygulamaya sokulabilmesi, mevcut savaşım biçimleriyle ustalıkla birleştirebilmelidir.

FAŞİST SALDIRILAR SÖKMEYECEKTİR !

Ölkemiz derin bir bataklığa sürükleyen gerici güçler, son günlerde faşist tirmanışa hız verdiler. Sınıf savaşlarının keskinleştiği günümüzde gerici güçler faşist saldırıların sıvrı uçlarından birisini ilerici - yurtsever gençliğe yönelttiler. Bombalı saldırıların ve öldürme olaylarının yoğunlaşması ve bunların özellikle ilerici yurtsever gençliğe yönelmesinin nedeni açıktır.

Büyük Ülkü Derneği, Ülkü Ocakları, MHP'li komandolarca, ardısıra üç yurtseverin katledilmesi ve öldürülen gençlerin sayısının bir haftada beşe yükselmesi gerici faşist karması MC'nin kirli planını ele vermektedir.

SON 10 GÜNDE 4 İGD ŞUBESİ KAPATILDI

İşçi sınıfının yolundan yürüyen ilerici yurtsever gençlik hareketinin nicel ve nitel olarak gelişmesi, işbirlikçi büyük burjuvaziye tedirgin etmektedir. Gerici faşist karması MC, anti-faşist gençliğin önemli bölümünü bağrında toplayan İGD'nin, ardısıra dört şubelerini yasal olmayan sudan gerekçelerle kapattı; Bakırköy Şubesi 1 ay, Kadıköy ve Karşıyaka şubeleri 3'er ay, Adana Şubesi süresiz kapatıldı. Gerekçe; dernek binasında sızımına 18 yaşından küçük olanların bulunması... Bu sudan gerekçenin ötesinde, MC'yi asıl korkutan yurt çapında İGD'nin çığ gibi büyümesidir. MC, İGD şubelerini kapatmakla yetinmemektedir. İGD üyesi ilerici yurtsever gençlere, MHP'li ve Ülkü Ocakları gözö dnmüş faşistleri saldırtmakta, kimilerini öldürtmektedir.

SON GÜNLERDE 4 İGD ÜYESİ ÖLDÜRÜLDÜ

3 Aralık günü Fikirtepe'de afiş asan İGD üyesi Nevzat Bulut adlı ilerici - yurtsever genç, açılan ateş sonucunda hesaplı «teke» kurşunla öldürüldü. Faşist cinayetler: Urfa mitinginde CHP'li bir gencin ölümüyle ve dört kişinin yaralanması, Kıbrıs'lı Muharrem Özdemir'in kurşuna dizilmesi ve Ülmen Salih'in ağır yaralanması ve Abdulkadir Adanur'un öldürülmesi ile sürmüştür.

Faşist canilerin, ilerici - yurtsever gençlerin kanına girmelerine koşut olarak, azgın faşist saldırılar tüm yurdu kapsadı. İGD Gaziantep Şubesi'nden çıkan ilerici yurtseverlere saldıran faşistler biri ağır olmak üzere altı kişiyi yaraladılar. Kentin göbeğinde meydana gelen olayda da faşistler iki İGD üyesine saldırdılar, yaraladılar. İGD Gaziantep Şubesi faşist saldırıyı lanetliyerek, işçi sınıfı yolunda inancını yinelemiştir. Siirt'te İGD üyesi gençlere bıçak, zincir gibi öldürücü aletlerle saldıran faşistler, 4 İGD üyesini yaraladılar. İGD Siirt Şube Başkanı bu olayları kınayarak, faşist saldırılara karşı savaşmaya kararlı olduklarını belirtmiştir.

SALDIRGANLAR AYIRIM GÖZETMİYOR

Bu saldırılar sürüp giderken, 15 Aralık'ta G. Osmanpaşa'da İGD üyesi Sinan

Hepşen, faşist kurşunlarla öldürülmüştür. Bir gün önce de Bursa'da faşistler CHP'li bir gencin ölümüne neden oldular. 18 Aralık günü de CHP Zeytinburnu gecesinden çıkan gençlere tabanca ile saldıran MHP'li komandolar, CHP'li bir genci öldürdüler. 19 Aralık günü de otomatik silahlı polisler İGD Eminönü Şubesi'ni basıp aramışlardır. Demokratik örgütlere yönelik anti-demokratik baskılar, İGD Edirne Şubesi'ne yapılan baskınla sürmüştür.

FAŞİSTLERİN AÇIĞINI MAOCULAR TAMAMLİYOR

Gerici egemen güçler, MHP'li it sürüleri eliyle ilerici yurtsever gençlere saldıramadığı yerlerde maocu bozkurtları kullandılar. Bunun en açık örneği İzmir'de görülmüştür. Maocular ilk önce ilerici - yurtsever gençlere saldırıp 6 genci yaraladılar. İki gün sonra da saldırıyı tekrarlayan maocular, üç ilerici yurtseverin yaralanmasına sebep oldular. Ama maocu faşistler hakettikleri cevapları almakta gecikmediler. Saldırıları püskürtüldü.

İLERİCİ DEMOKRATİK KURULUŞLARLA DAYANIŞMA KALICI KILINMALIDIR

İlerici yurtsever gençliğin anti-faşist eylem birliğinin dirimsel önem taşıdığı günümüzde, ilerici - yurtsever gençliğe sağ ve «sol» saldırıların yoğunlaşması ilgi çekicidir. Böylesi saldırıları püskürtmek, can güvenliği ve öğrenim özgürlüğünü sağlamada önemli adımlar atmak, gençliğin demokratik örgütlerini hedef alan anti-demokratik girişimleri geriletme; politik görüşü ne olursa olsun, tüm gençlik kesimlerinin eylem birliği yapmasına bağlıdır. Gençliğin eylem birliği politikasının ses vermeye başladığı şu günlerde, anti-faşist eylem birliğine özel bir önem verilmeli, eylem birliğinin yaşama geçirilmesi için her ilerici kişi ve örgüt çaba harcamalıdır. Gençliğe ve onun örgütlerine yönelen faşist saldırılara karşı ilerici güçler, demokratik kamouyu seslerini yükseltmeli, gençliğin etrafında savunma çemberi oluşturulmalıdır. Bu sorunun önemini kavrayan bazı demokratik kuruluşlar, anti-demokratik girişimlere karşı gençlik örgütleri ile dayanışmalarını belirtmişlerdir. Adana'da 19 demokratik kuruluşun ortak bir bildiri yayınlarak ilerici - yurtsever kişi ve kuruluşlara yönelen faşist baskılara, İGD Adana Şubesi'nin kapatılmasını protesto etmeleri dayanışmanın bir biçimi olarak ileri bir adımdır. DISK 1. Bölge Temsilciliği, BANK-SEN Bölge Temsilciliği, GENEL-İŞ 1 nolu Şube, GENEL-İŞ 11 Şube, HAS-İŞ Bölge Temsilciliği, MADEN-İŞ Bölge Temsilciliği, TEK GES-İŞ Bölge Temsilciliği, OLEYİS Bölge Temsilciliği, TURİZM-İŞ Bölge Temsilciliği, TEKNİK-İŞ, DEVRİMCİ TOPRAK-İŞ, BETON-İŞ, İKD, TÖB-DER, ADANA TABİP ODASI, ZİRAATÇILAR DERNEĞİ, TÖS-DER, PETROL-İŞ'in ortak bildirisi dayanışmanın somut bir biçimidir. Demokratik güçler arasındaki böylesi dayanışmayı kalıcı kılmak her kişi ve kuruluşun görevi olmalıdır.

SÖYLEŞİ

Dost okurlar, Faşist baskı, terör ve cinayetlerle dolu bir yılı daha gerilerde bırakırken, İYG, militan okuyucularının ve güçlenen ilerici gençlik hareketinin desteği ile yeni yıla, inanç dolu ve bitmez tükenmez savaş azmi ile giriyor. Yeni yılda önümüzde çözümlenmesi gereken çok yönlü sorunlar ve daha iyi bir İYG için tasarladığımız, yeni atılım ar var. Bu sayıdaki söyleşimizde, sorunlarımızı ve çözüm yollarını okurlarımıza iletmeye çalışacağız.

Dost okurlar, Dağıtım konusunda, bir çok güçlüklerle karşı karşıya bulunmaktayız. Özellikle İstanbul dışında gazetemizin dağıtımını yapan okurlarımız, İYG'nin ellerine geç ulaşmasının nedenlerini ve İYG'nin postadan çekilmemesinden doğan aksamaların nedenlerini, bize ulaştırmış değiller. Dağıtımdaki değişimlerden zamanında haber alamadığımız için, bazı okurlarımız İYG'yi; ya geç okuyorlar, ya da ellerine ulaşmıyor. Bundan ötürü İYG dağıtımını yapan tüm kuruluş ve kişiler, tüm bu aksamaların düzeltilebilmesi için, dağıtım konusundaki bilgileri, zamanında bize ulaştırmalıdır.

Satışından başka hiçbir mali desteği bulunmayan İYG'nin, bu koşullarda yaşaması ve gelişmesi, militan okurlarımızın ve dağıtımını yapan kişi ve kuruluşların üzerine düşen sorumluluklarını aksatmadan yerine getirmelerine bağlıdır.

48. sayımız, savaşım ve utkularla dolu olmasını dilediğimiz yeni yıl başında çıkıyor. Bu nedenle bir çok yazıya yer veremedik. Bunun yerine her bölüm; ülkemizdeki bir yıllık gelişmeleri değerlendiren, bilançolar yayınlandı. Uzun bir süreden beri yayınlanmakta olduğumuz: «Gençliğin Sahte Dostları» dizisinden «TROÇKİZM» in son bölümünü, bu sayımızın özel sayı niteliğinde oluşu ve yer darlığı nedeniyle önümüzdeki sayı yayınlayabileceğiz.

Bu sayımızda iki açık oturum yayınlıyoruz. Ortaöğrenim «Ortaöğrenimde öğrenci - Öğretmen - Veli - İsci Dayanışması» konulu bir açık oturum yeralıyor. Ayrıca ilgiyle okuyacağınıza inandığımız, «Gençliğin Kültürel Gelişiminde Sanatın Yeri ve Rolü» konulu açık oturumu yayınlıyoruz.

Sanat sayfasında yer alan yazıların çokluğu nedeniyle, Bizim Köşemizi yayınlamadık. Bizim Köşemiz'e yazı, şiir, karikatür gönderen okurlarımıza, önümüzdeki sayımızdan itibaren, bu sayfamızı düzenli bir biçimde yayınlıyacağımızı bildirmek isteriz.

Dostça kalın.

başyazı

1977'DEN, 1978'E!

İçinde bulunduğumuz günlerde, 1977 yılını geride bırakıp, 1978 yılına giriyoruz. 1977 yılı, toplumsal yaşantımızdaki çeşitli gelişmelerin olumlu ve olumsuz görünümleriyle birlikte ulusal bağımsızlık ve demokrasi savaşımızın tarihinde önemli bir yıl olarak anılacaktır. Kuşkusuz, bu konuda en özgün ve ayrıntılı değerlendirmeler önümüzdeki yıllarda yapılacaktır. Ancak bugün de bazı sonuçlar üzerinde durmak mümkündür. Elbette bu sonuçlar sadece 1977 yılı ile nitelenemez; onlar, toplumsal yapımızın gelişmesinin 1977 yılında belirginleşen ve önümüzdeki yıllarda daha net çizgilerle ortaya çıkacak olan sonuçlarına uygundur.

1977 yılını karakterize eden en önemli özellik, kapitalist dünyanın genel buhranının yansıyan sonuçlarıyla ağırlaşan Türkiye kapitalizminin bunalımının alabildiğine derinleşmesidir. Bunun politik plandaki yansıması, politik istikrarsızlığın süregelenleşmesidir. Hükümet bunalımları ardardına bindirmektedir. Hiç bir erk biçimi, az gelişmiş Türkiye kapitalizminin sorunlarını çözemediği gibi, aksine daha da derinleştirmektedir. Bunun ortaya çıkardığı en önemli sonuç; kapitalist düzen koşullarında işbaşına getirilecek erk biçimlerinin hiç birisinin mevcut bunalımı aşamayacağıdır. Kısacası; egemen güçlerin politik arenada manevra yapabilme yetenekleri büyük ölçüde sınırlanmıştır.

Bu sınırlamayı getiren nedenler, ekonomik bunalımın derinleşmesiyle birlikte, daha da çok, işçi sınıfının ve diğer ulusal demokratik güçlerin örgütlenme ve eylem gücünün yüksek boyutlara ulaşmasıdır.

1977 yılında işçi sınıfımız toplumsal yaşamda gerek nitel, gerekse nicel gücünü arttırmıştır. Türkiye işçi sınıfı, soylu ve savaşan tarihinin en yüksek gücüne 1977 yılında ulaşmıştır. Tarihsel öneme sahip görkemli 1 Mayıs gösterisi, MESS zorbalarına karşı Maden - İş'li işçilerin halen sürmekte olan yiğit direnişi, işçi sınıfımızın eylem gücünün doruk noktalarıdır. Daha da önemlisi, işçi sınıfımızın başını çektiği ulusal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliği düşüncesi en geniş kitlelere indirilmiş, bu doğrultuda ileri adımlar atılmaya başlanmıştır.

1977 yılı, sadece işçi sınıfı hareketinin değil, köylülük hareketlerinin de gelişimiyle nitelendirilebilir. Orta ve küçük köylü üreticilerinin ekonomik - demokratik örgütü olan KÖY - KOOP'un kısa geçmişine rağmen toplumsal aktivitesi 1977 yılında artmıştır. Yerel düzeyde köylü örgütlenmesi geliştiği gibi, genel bir örgütlenmeye yol açabilecek ileri bir adım niteliğini taşıyan bölgesel örgütlenmeye gidilmiş, ilk adım olarak EGE-KÖY-DER kurulmuştur. Köylülüğün örgütsel düzeyinin yükselmesi, eylemlerinin yoğunlaşması da birlikte getirmiştir. MC'nin ilân ettiği taban fiyatlarını ve zamları protesto etmek amacıyla ülkenin çok yerinde gerçekleştirilen gösteriler bunun somut kanıtlarıdır.

1977 yılını karakterize eden özelliklerden birisi de, bu yıl içerisinde işçi - köylü bağlaşıklığının yol almasıdır. İşçi sınıfımız, köylülüğün ekonomik ve demokratik istemlerini daha yüksek sesle savunmaya başlamıştır. KÖY - KOOP ve dışındaki köylü emekçiler, 1 Mayıs tarihsel gösterisine yığınal bir biçimde katılmış, ayrıca KÖY - KOOP son genel kurulunda aldığı kararla ulusal

Demokratik güçlerin eylem ve cephe birliğine katılacağını açıklamıştır. Bunlar olumlu gelişmelerdir.

1977 yılı, ilerici yurtsever gençlik hareketinin eşsiz gelişimine tanık olmuştur. İlerici yurtsever gençliğin merkezi demokratik kitle örgütü İGD, 35'i aşkın şubesi, 30 bin üyesi, en önemlisi gençlik hareketine getirdiği bakış tarzı ile dost - düşman herkese gücünü kabul ettirmiştir. İGD'nin sebatlı ve özverili çabaları sonucu, gençlik kitlesi içerisinde anti - faşist eylem birliği düşüncesi hızla yayılmış, bugün tüm gençlik gösterilerinin baş belgisi haline gelmiştir. İGD, «Gençliğin yolu işçi sınıfının yoludur» belgisini hayata geçirmiş, işçi - gençlik dayanışmasının en güzel, en somut örneklerini vermiştir. İGD, tüm ulusal demokratik güçlerle dayanışma bayrağını 1977 yılında da elinden düşürmemiştir.

1977 yılı, ayrıca, öğretmenlerin, kadınların, teknik elemanların, sağlık emekçilerinin, tüm memurların, aydınların, sanatçıların ekonomik - demokratik istemler doğrultusundaki savaşımının yükselmesiyle de işaret edilebilir. Buna bağlı olarak, emekçi katmanlarını temsil eden demokratik örgütlerin aralarındaki dayanışma 1977 yılında daha da güçlenmiştir. Yerel düzeylerde demokratik örgütlerin ortak toplantılar ve gösteriler gerçekleştirebilmeleri, aynı zamanda ulusal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliği doğrultusunda ileri adımları oluşturmaları.

1977 yılı maocu ve geçist türünden sapık akımların demokrasi savaşımından tecrit edilmeleriyle de karakterize edilir. Özellikle maocu grupların karşı - devrimci çıkışları, bütün ilerici güçleri maoizme karşı ortak bir noktada yaklaştırmıştır. Ancak bu konuda yapılması gereken daha çok şey vardır. Sapık akımlara karşı savaşım sadece çeşitli gruplara karşı verilen dar bir savaşım değildir, sadece bunların kitle tabanını eritmek değildir. Sapık akımlara karşı savaşım, aynı zamanda bunların demokrasi savaşımına yönelebilecek olumsuz etkilerine karşı da yöneltilmelidir. Çünkü, kapitalist toplum yapısı sapık akımlar için bitmez tükenmez bir üreme yatağıdır. Bu nedenle, ulusal demokratik güçleri sapık akımların olumsuz etkilerinden korumak, sürekli ve güçlü bir ideolojik - politik savaşımı zorunlu kılmaktadır.

1977 yılı, bir bütün olarak bağımsızlık, demokrasi, barış, toplumsal ilerleme ve sosyalizm savaşımının yükselmesiyle nitelendirilebilir.

1977 yılı, kuşkusuz olumsuz gelişmelere de tanık olmuştur. En başta, gerici faşist karması MC'nin uygulamaları ile 1977 yılında faşist tirmanış hızlanmıştır. Devlet kademelerinin faşistleştirilmesi süreci derinleşmiştir. Bu süreç, yoğunlaşan faşist baskı ve terörle kanlı boyutlar almıştır. Bunun sonucu olarak sadece 1977 yılında öldürülenlerin sayısı 271, yaralananların sayısı ise 2478'dir. Bütün MC döneminde öldürülenlerin sayısı 410'dur.

Ancak, olumsuz görünümüne karşın 1977 yılı işçi sınıfımız ve emekçi halkımız açısından utkularla, kazanımlarla doludur. Bu kazanımları korumak, 1978 yılında bu kazanımları genişletmek, emperyalizmi ve faşizmi geriletme, giderek yokolmasına doğru ileri adımlar atmak, savaşımımızın yolunu çizmektedir. Bu da; ulusal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliği ve halktan yana ileri, demokratik bir iktidardır.

1978 YILI, BU ÇETİN YOLDA UTKULARLA DOLU OLSUN!

MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ'NİN AÇIKLAMASI:

"tekelci sermayenin saldırıları ve sözde ilerici basın!.."

İşbirlikçi tekelci burjuvazinin son günlerde yoğunlaşan ve çeşitli görünüm-ler kazanan saldırıları ile ilgili olarak, Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Başkanı Nurettin Yalçın başına bir açıklama yapmıştır. Açıklamada şöyle denmektedir:

«Ülkemizde tekelci sermayenin bunalımı günden güne artıyor. Gelişen işçi sınıfı hareketi ve demokrasi güçlerinin savaşımı karşısında gitgide köşeye sıkışan tekelci burjuvazî ekonomik ve siyasi bunalımdan çıkış yolları arıyor. İkinci MC'nin 'istikrar tedbirleri' adı altında tüm ihtiyaç maddelerine yaptığı zamlar ve devalüasyon da tekelci sermayenin sorunlarını çözmeye yetmedi. IMF yetkilileriyle yapılan görüşmelerin sürdüğü şu günlerde ikinci bir devalüasyon söz ediliyor.

Varolan iktidarla sorunlarına çözüm bulmanın kolay olmadığını kavrayan tekelci burjuvazî, kendisini içinde bulunduğu çıkmaz sokaktan kurtaracak yeni siyasal çözümler arıyor. Tekelci sermayenin 1974'lerden beri düşlediği büyük koalisyona, —soldaki güçlerden koparılarak iyice sağa çekilmiş bir CHP ile libe-

ral bir görünüme kavuşturulmuş AP'nin koalisyonu— yeniden gündeme getirildi.

Ama bu koalisyona gerçekleştirilebilmesi için bazı koşulların sağlanması; yani, öndeki engellerin ortadan kaldırılması gerekiyordu. Bu engeller şunlardı: a — CHP içindeki sol kanat, b — işçi sınıfı ve DISK.

Bu büyük koalisyona gerçekleştirilebilmesi için bu engellerin ortadan kaldırılması gerekiyordu. Operasyona önce DISK'ten başlandı. DISK içindeki bölücü unsurlar harekete geçirildi. Öte yandan da MESS lokavtlarıyla işçi sınıfının tek devrimci sendikal örgütünün çökertilmesi için saldırıya geçildi.

AP içindeki CHP ile koalisyona karşı direnen unsurlara karşı muhalefet örgütlenirken, bir yandan da tekelci sermayenin sözcüsü durumundaki basında da bunlara karşı bir kampanya başlatıldı.

CHP içindeki sol muhalefet ise tüm kentlerdeki ön seçimlerde çeşitli delegasyonlarıyla yenilgiye uğratıldı. Böylece, UDC çağrısını reddederek kendi dışındaki solla ilişki kurmayacağını açıkça ortaya koyan CHP, içindeki muhalefetin etkinliğinin kırılmasıyla da AP -

CHP koalisyonuna daha elverişli bir yapıya kavuşmuş oluyordu.

Bu gelişmelerin yeraldığı süre içinde tekelci sermayenin sözcüsü basın, üstüne düşen görevi kusursuz yerine getirirken, sözde ilerici basın da maskesini atarak gerçek yüzünü iyice ortaya koyuyordu. 1 Mayıs olaylarındaki sapık tavırla dikkati çeken CUMHURİYET gazetesinin DISK'te başlatılan operasyon ve CHP'deki tasfiye hareketi karşısındaki tavır, bu gazetenin gerçek niteliğini kuşkuyla yer bırakmayacak biçimde ortaya koymuştur.

Öte yandan, CUMHURİYET gazetesel yöneticileri gerçek devrimcilere karşı bu düşmanca tavırlarını gazetede de devrimci üsurlara karşı da ortaya koymaktadırlar. Nitekim, yönetici kligin değişimine su taşımayı reddeden fikir işçisi Aptullah GELGEÇ, sudan bir gerekçe gösterilerek işten çıkarılmıştır. MESS patronlarına karşı Maden-İş'in ve Maden-İş üyesi yiğit işçilerin yanında yer alan Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, CUMHURİYET gazetesinin «patronlarına» karşı da aynı kararlılıkla Aptullah GELGEÇ'in yanındadır.»

ORTAÖĞRENİMDE ÖĞRENCİ-

ACIK OTURUMUN KONUSU :

ORTAÖĞRENİMDE ÖĞRENCİ - ÖĞRETMEN - VELİ - İŞÇİ DAYANIŞMASI

KATILANLAR :

TÖB-DER İSTANBUL ŞUBESİ BAŞKANI TALİP ÖZTÜRK, TEKNİK-İŞ İSTANBUL ŞUBESİ ORGANİZATÖRÜ SÜREYYA KAHVECİ, İLERİCİ LİSELİLER DERNEĞİ (İLD) GENEL BAŞKANI AHMET ÖZBEK

İYĞ • Gerici, faşist güçlerin, MC'nin saldırılarının alabildiğine yoğunlaşmasına karşılık ortaöğretimde verilecek savaşında öğrencilerin, öğretmenlerin, veli ve işçilerin yeri nedir?

TALİP ÖZTÜRK — Gerici-faşist güçlerin, MC'nin ortaöğretim kurumlarına yönelen saldırıları son günlerde (ve elbette 1. MC ve 2. MC dönemlerinde) çok yoğunlaşmıştır. Egemen güçlerin gerici-faşist çetelerin saldırılarının bir yönü de ilerici, devrimci, demokrat öğretmenlere yöneliktir. Tarihe öğretmen kıyımı olarak geçen öğretmen kıyımları, sürgünleri ve öldürülmelerinin tümü ortaöğretim kurumlarında ve ilköğretimde... Verilen demokratik eğitim savaşımında, yani gerici, ezberci eğitime, üretimden kopuk eğitime karşı verilen savaşımında öğretmenler yer alıyorlar. Eğitimin laikleşmesi, demokratikleşmesi, üretime yönelik olması için verilen savaşımında tüm kıyılanların devrimci öğretmen, ilerici halktan yana öğretmen olduğunu görüyoruz. 1. ve 2. MC döneminde ise saldırı, planlı, programlı olarak ders kitaplarını verdiler. Bunları öğretmene artık okutacağı, sınıfta bazı kurallar içine gireceği, bildiğimiz gerici-faşist içerikli ders kitaplarından başladı. Yani öğretmenlerden okutmasını istediler. Ancak ortaöğretim gençliği demokratik hareketleri, örneğin; kitapları okumamaları, yakmaları, boykot etmeleri gibi hareketler de öğretmenlerin okutmamasına destek oldu. Ama bu hareketler yine de dağınık bir gelişme idi. Örgütlü bir savaşım değildi.

Bugün, ortaöğretimde öğretmenler anti-faşist, anti-emperyalist bir eğitimin yapılması için savaşım veriyorlar. Bu savaşım öğretmenlerin örgütü olan TÖB-DER'in ana amaçlarından biridir. Yani TÖB-DER her ne kadar meslekî bir örgüttür ve bizler de her ne kadar demokratik meslekî istemlerimizi istiyor isek de, ana istemimiz eğitime-öğretme görevimizi demokratik eğitim sloganı ile gerçekleştirmektir. Bu savaşımımız sürüyor. Ancak bu savaşımımız evresinde ortaöğretim gençliğini örgütlemeye uğraşı veren İlerici Liseliler Derneği (İLD) ile yine son yıllarda, okullarımızda müdahdem, memur gibi adlarla çalışan işçiler örgütlenmesini üzerine alar

TEKNİK-İŞ 'le beraber üçlü bir örgütlenme nasıl olabilir ve bu konuda (ki 2. soruda gündeme gelecek) savaşımdayıyalog nasıl olmalıdır, öğrenci, öğretmen, veli, işçi birliği nasıl sağlanmalıdır? Bu konuyu da 2. soruda inceleyeceğiz.

Konuyu toparlarsak, ortaöğretimde verilecek savaşımdayı öğretmenlerin yeri çok önemlidir. Bu savaşım önceden beri vardır. Örgütlüdür, yığınsal halde. Ama giderek bunun ileri boyutlara yönelmesinde, örgütler arası diyalogların kurulmasında yarar vardır. Ki bu da gerici-faşist ders kitaplarına karşı, sürekli öğrencilere karşı olarak geliştirilen disiplin yönetmeliğine karşı, faşistleştirilen okul yöneticilerine ve müdürlerine karşı verilecek demokratik bir savaşımdır. Burada da öğrenci - veli - öğretmen - işçi birliği önemlidir.

SÜREYYA KAHVECİ — Bir bütün olarak emperyalist - kapitalist sistemin içine düştüğü bunalım, ülke yönetimindeki egemen güçlerin, işbirlikçi tekelci sermaye ve büyük toprak beylerinin bunalımını daha da derinleştiriyor. Gerici - faşist karması MC, bunalımın sonuçlarını başta işçi sınıfımız olmak üzere emekçi halkımızın üstüne yıkmak istiyor. Faşizmi hedefliyor ve tüm ilerici güçlere karşı genel bir saldırı halinde. Ortaöğretim kurumlarına yönelen saldırı, genel saldırının ayrılmaz bir parçasını oluşturuyor. Saldırıların ana hedeflerinden birisi de Türkiye işçi sınıfının bir parçası olan okullardaki işçilerdir.

Ülkemizde ortaöğretim kurumlarındaki işçileri iki grupta toplayabiliriz. Birincisi, Millî Eğitim Bakanlığı (MEB)'na bağlı olan okullarda çalışanlar, ikincisi, «eğitimin ticareti»nin yapıldığı MEB'nin denetimindeki özel okullarda çalışanlar. Bunlardan birinci grupta olanlar 657 sayılı yasa kapsamındalar, memur sayılıyorlar. İkinci grupta olanlar ise 1475 sayılı yasa kapsamında olup, öğretmeni, işçisi ile birlikte sendikali olabilmek hakkına sahipler, ancak grev hakları yok.

Ortaöğretim kurumlarındaki işçilerin kendi içindeki farklılığını, bir bütün olarak üretim sürecindeki konumuyla birlikte düşünürsek, sorununun hiç de kolay olmadığını görürüz. Fakat çözülemeyecek kadar zor da değil. Bunalımdan dolaysız olarak etkileniyorlar. Yükselen fiyatlar,

ACIK OTURUMA KATILANLAR (Soldan)

yoklar, faşizan baskı ve terör onlara da yönelik. İşçi sınıfımızın öncülüğündeki savaşım, eğitim emekçilerine de vol gösteriyor. Onları savaş alanlarına çekiyor. Egemen güçler tarafından «İşçi-Memur» ayrımı şeklinde getirilen, tüm çalışanların grevli, toplu sözleşmeli sendikali hakları yeni mevziler kazanırken, özel okullarda örgütsüzlük ve sarı sendika çemberi kırılıyor. Bu süreç derinleştikçe okullardaki işçiler, ortaöğretim kurumlarındaki savaşımdayı daha bilinçli ve örgütlü şekilde yer alacaklardır. Bunun için özverili çaba gerek.

KUŞTEPE LİSESİ'NDE BOYKOT VAR!

Gerici-faşist karması MC'nin son anti-demokratik uygulamalarından biri de İstanbul Kuştepe Lisesi ilerici öğretmenlerinin okuldan sürülmesidir. İlerici felsefe öğretmeni EREN ERDOĞAN, türkçe öğretmeni DOĞAN ERDOĞAN ve matematik öğretmeni FERİT DİNÇER faşist okul müdürünün şikayeti üzerine okuldan sürülmüştür. Bunun üzerine sürülen öğretmenlerinin okula geri dönmesi amacıyla ilerici ortaokullu ve lise öğrenciler dersleri boykot etmişlerdir. Bu arada mahalle muhtarı, Kuştepe Lisesi Koruma Derneği Başkanı ve öğrenci - öğretmen okuldaki müstahdem işçi temsilcileri tarafından yapılan bir basın toplantısıyla olay kinanarak Kuştepe Lisesi öğrencilerinin girdiği bu savaşımın sonuna kadar destekleneceği söylenmiştir. Diğer yandan polis ci-vardaki kahvelerde ve sokakta aramalar yaparak mahalle sakinleri üzerinde terör havası estirmiş ve ufak yaştaki üç okul öğrencisini karakola götürerek dövmüştür.

İlerici ortaokullular, liseliler, Kuştepe Lisesi'ndeki ilerici öğretmenlerin sürülmesine karşı Kuştepe Lisesi'nde oluşan öğrenci - öğretmen - veli - işçi dayanışması bu konuda somut, en güzel bir örnektir.

İlerici Yurtsever Gençlik Gazetesi olarak Kuştepe Lisesi ilerici öğrencilerinin giriştikleri haklı eylemin ve bu konuda oluşan öğrenci - öğretmen - veli - işçi dayanışmasının yanında olduğumuzu en sıcak duygularla bildiririz.

TÜRKİYE ORTAÖĞRETİM GENÇLİĞİ HAYDİ, KUŞTEPE LİSESİ'NDEKİ ARKADAŞLARIMIZLA DAYANIŞMAYI!

KUŞTEPE LİSESİ'NDEN SÜRÜLEN 3 ÖĞRETMEN DERHAL OKULA GERİ DÖNMELİDİR! YAŞASIN KUŞTEPE LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN BİRLİĞİ! YAŞASIN ÖĞRENCİ - ÖĞRETMEN - VELİ - İŞÇİ DAYANIŞMASI!

Basın toplantısından bir görüntü

ÖĞRETMEN - VELİ - İŞÇİ DAYANIŞMASI

(sağa): AHMET ÖZBEK, SÜREYYA KAHVECİ, TALİP ÖZTÜRK.

Örgütler arası dayanışma ve ortak çalışma gerek.

AHMET ÖZBEK — Özellikle 1. ve 2. MC dönemleriyle birlikte ortaöğrenim gençliği üzerine faşist saldırılar alabildiğine yoğunlaşmıştır. Bunun örnekleri olarak gerici-faşist ders kitaplarını, faşist disiplin yönetmeliğini gösterebiliriz. Bütün bu saldırılarda amaç hızlı bir politikleşme süreci içinde olan ortaöğrenim gençliğinin dinamizmini kırmaktır. Çeşitli yörelerdeki okullarda öğretmenlerin, öğrencilerin sürülmesi ve öğretmen - öğrenci ilişkilerini birbirinden koparmak için baskılar yoğunlaşmıştır. Bu yoğunlaşma son günlerde de görüldüğü gibi ortaöğrenim gençliği üzerinde giderek odaklaşmaktadır. Geçtiğimiz iki hafta içinde iki İLD'li arkadaşımızın öldürülmesi ilerici ortaöğrenim gençliğine yönelik saldırıların aldığı boyutları belirtmeye yetecektir sanırım.

Diğer yandan ortaöğrenim gençliğinin örgütlenmesini, öğretmenlerle, veli ve işçilerle birliğini kırmak için okul içinde mao-cu ve goşist gruplar sürekli saldırı halindeler. Oyunlar, saldırılar çok yönlüdür. Ancak tarihi gelişimin bize kazandırdığı iyimserlikle biliyoruz ve yürekten inanıyoruz ki bu türden çok yönlü saldırılara, birliğimizi kırma, dağıtma girişimlerine ortaöğrenim gençliği boyun eğmeyecektir. Ortaöğrenim gençliği en kısa zamanda en geniş ilerici birliğini oluşturacak ve yurtsever öğretmenleri, velileri ile, okul işçileriyle birlikte bu saldırılara güçlü bir şamar indirecektir.

İYĞ • Ortaöğrenimde en geniş ilerici güçlerin, öğrenci - öğretmen - veli - işçi dayanışması nasıl gerçekleşebilir? Bu konuda özel olarak açık oturuma katılan örgütlere ne gibi görevler düşmektedir? Genel olarak da bu yönde örgütler arası dayanışma ve ortak çalışma bağlarının kurulması için somut önerileriniz nelerdir?

TALİP ÖZTÜRK — Ülkemizde ırkçı, faşist bir örgütlenme süreci izleniyor. Yani buna tırmanan faşizm diyoruz. Faşizmin tırmandığı bu evrede elbetteki işçi sınıfından yana olan harekette tırmanma sürecindedir. Onun örgütlenmesi, işçi, memur, aydın, köylü bağlaşıklığı da aynı süreçte daha hızla gelişiyor. Bu nedenle eğitim-öğretim kurumlarında hangi kesim var bir de ona bakalım: **1-Öğrenci kesimi** (ki okulların varlığı budur), **2-Öğretmen, yönetici, 3-Veli, 4-İşçi.** Öğrenci örgütsüzdür. İşte bugün İLD'nin çalışma alanı. İkincisi, öğretmen örgütü TÖB-DER ve faşist örgütler var. Üçüncüsü, önemli bir kaynak: veliler. Yani çocuğun yetişmesinden sorumlu olan kişiler, ana-babalar önemli bir güçtür. Bunlar da Okul Aile Birlikleri ve Okul Koruma Dernekleri kanalıyla örgütlenirler. Ve Okul Aile Birliği tüzüğü olsun, Okul Koruma Derneği tüzüğü olsun velilerin direkt eğitim ve öğretime, öğrencinin, öğretmenin verdiği demokratik savaşıma katılımını sağlayacak içeriktedir. Ancak bu kanal nedense gerek TÖB-DER aracılığıyla, hatta demokratik hareket tarafından gündeme alınmamıştır. Yani önümüzdeki süreç bir an önce Okul Aile Birlikleri ve Okul Koruma Derneklerini halktan yana, ilerici demokratların yönetimine ve rerek bu gizli duran toplumsal potansiyeli eğitim-öğretim kurumları için harekete geçirmektedir. Buraya kadar sorunu üçlü ele aldık: Öğrenci - öğretmen - veli. Öğretmen; örgütlenmeye çalışıyor, ki TÖB-DER olarak vardır. Öğrenci; bu konuda yapılan çalışmalar sevindiricidir, ancak her ne kadar sağlıklı bir örgütlenme varsa saldırı o kadar çoğalır. İki hafta içerisinde İLD'li iki öğrencinin öldürülmesi bunun somut örneğidir. Bir üçüncüsü ise veliler dedik, ki bunların örgütlenmesi için okul birimlerinde dernekleri vardır. Burada öğretmenlerin etkin çalışmasıyla özellikle işçi velilerin ve sendikali işçilerin aktif görev almalarıyla bu da sürece sokulur. Dördüncü bir güç olarak da okullarda gördüğümüz sayıları beşi-altıyı geçmeyen ama

etkin olan okul işçilerinin birliği vardır, ki bu da sendikal haktan yoksundur.

Konuyu toparlarsak, TÖB-DER'e düşen görev, özellikle veli kanalıyla, Okul Aile Birlikleri ve Okul Koruma Dernekleri kanalıyla çocuklarının, öğrencilerin sorunlarını veliye maletmek. Veliyi etkin çalıştırmak ve bu etkin çalışan veliyi çocuğuyla, öğrenciyle birlikte okuldaki demokratik eğitim savaşımında yer almasını sağlamak. Ki ortaöğretimde durum üniversiteden farklıdır. Üniversitede öğrencinin yaşı en az 18'i geçtiği için kendini direkt savunabilir. Ama orta ve lisede velinin savunması görevidir.

Ortaöğretimde en geniş ilerici kitlenin ortak savaşımının gerçekleştirilmesinde örgütler arası dayanışma dediğimiz İLD, TEKNİK-İŞ ve TÖB-DER'in özel sorunlar üzerine bir program yapmaları gerekir. Ve bu örgütsel çalışmalarını da kısa ve uzun vade için yapacakları program üzerine işlerliğe sokulmalıdır. Bunun yaşama geçirilmesi yine okul birimlerine düşecektir.

SÜREYYA KAHVECİ — Sendika olarak örgütlenme alanlarımızdan biri olan okullarda gerek örgütlenme döneminde gerekse de daha sonraları öğretmen-işçi-veli-öğrenci dayanışmasının, örgütler arası dayanışma ve ortak çalışmanın ne denli zorunlu olduğunun bilincindeyiz. Elimizde bunun somutlandığı, somutlanmadığı örnekler var. Bunlardan özellikle ikisini vurgulamak istiyorum.

Birincisi, MC tarafından kasıtlı olarak uygulamaya konulmayan «İşçi-Memur» ayrımına ilişkin kararnamenin yayınlandığı günlerden başlayarak aralıksız olarak devam etmekte olan, TÖB-DER ve İGD ile sendikamız TEKNİK-İŞ arasındaki ortak çalışma ve dayanışma. Bu işbirliğinin gücüyle üniversite, akademi, yüksek okullardan, orta ve ilköğrenim kurumlarına kadar yüzlerce işyerinde sendikamız örgütlendi. Yeni üyelerimiz ile yapılan bölge toplantılarında ve sendikamızın aylık yayın organının dağıtımında bu ortak çalışma ve dayanışma yoğun olarak sürüyor.

Bir diğeri özel bir lisede (Moran Lisesi), örgütlenme sürecinde olan ama yetersiz kalan öğretmen-işçi-veli-öğrenci dayanışması. Öğrenim yılı başladığında işveren, 4'ü öğretmen, 3'ü işçi olmak üzere 7 üyemizi işten çıkardı. Bu işyerinde özellikle «bazi» öğretmenlerin örgütlenmeye katılmayışı, velilerin örgütsüz oluşu nedeniyle karşı ko-yuşun bireysellik sınırını aşamayışı; ilerici liselilerin öncülüğünde tüm öğrencilerin karşı koyması (derslere girilmedi, imza kampanyası açılarak işten çıkarılanların işe geri alınması istendi, vb.), sendikamızın özverili çalışması işten çıkarılan üyelerimizin işe geri alınmaları için yetmedi. Ama sözleşme döneminde yeni çözümler aranacaktır.

Yukarıda özetlemeye çalıştığım iki örnekten birincisinin olumlu, ikincisinin ise olumsuz yanları ağır basıyor. Ancak her ikisi de örgütler arası ortak çalışma ve dayanışmanın zorunluluğunu gösteriyor.

Bundan evvel olduğu gibi TÖB-DER, İLD ve İGD ile dayanışma ve ortak çalışmamız sürececek ve gelişecektir. Bunun için bazı önerilerimiz var:

• İLD'nin kurulması ile birlikte işçi sınıfının yolundan yürüyen ortaöğrenim gençliğinin önünde yeni çalışma alanları açılıyor. Özellikle okullardaki sendikal örgütlenmelerde, konfederasyonumuz İSK'in ve sendikamız TEKNİK-İŞ'in yayınlarının dağıtımında aktif olarak görev almak.

• Okul Aile Birliği ve Okul Koruma Derneklerinde ilerici, demokrat velilerin yönetime gelmesi doğrultusunda çalışmak.

• Örgütler arası dayanışmayı ve ortak çalışmayı sürekli kılmak.

AHMET ÖZBEK — İLD olarak öğrenci - öğretmen - veli - işçi dayanışmasının en güzel somutlaştığı bir çalışma alanı görüyoruz: Okul Aile Birlikleri ve Okul Koruma Dernekleri. İlerici, demokrat kişilerin, işçilerin, öğretmenlerin bu kuruluşlara etkin katılımıyla okullardaki faşist program ve disiplin yönetmeliğinin ağırlığı kırılacaktır. Yurtsever öğretmenlerimiz, işçi arkadaşlarımızın bu konudaki etkin çalışmaları demokratik eğitim savaşımımıza hız kazandıracaktır. Diğer yandan ilerici yurtsever öğretmenlerimizden istediğimiz:

1 — Ortaöğrenim gençliğinin örgütlenmesinin köşe taşlarından olan Eğitsel Kolların işletilmesi, Öğrenci Birliklerinin kurulmasında ilerici öğrencilerle ortak çalışmaya girmelidirler.

2 — MC'nin gerici - faşist ders kitaplarını öğrencilerine okutmamalıdır.

Diğer yandan ilerici öğrenciler de ilerici yurtsever öğretmen ve işçi arkadaşlarına yönelen baskı ve teröre, kıyıma ve her türlü anti-demokratik uygulamalara karşı onlarla birlikte, yanyana savaşım vereceklerdir. İLD, öğrenci - öğretmen - veli - işçi dayanışmasına dirimsel bir önem göstermektedir. Bunun en sıcak, canlı, somut bağlarla kurulmasından yanadır. Bu konuda (ki bu açık oturumu bu yönde ileri atılmış bir adım olarak görüyoruz) örgütler arasında belli ilkeler çerçevesinde oluşturulacak ortak bir programın gerçekleştirilmesinde, bunun yaşama geçirilmesinde üzerine düşen görevi yerine getirmeye kararlıdır.

İYĞ • İlerici Yurtsever Gençlik Gazetesi olarak toplantıya katıldıkları için örgüt sorumlularına teşekkür ederiz ve toplantının bundan sonraki somut adımların atılmasında yapıcı bir adım olması dileğimizi ve inancımızı belirtiriz.

1978'DE İŞÇİ-KÖYLÜ BAĞLAŞIKLIĞI

1977'DE İŞÇİ SINIFIMIZ SAVAŞ ALANLARINDA ÇELİKLEŞTİ.

50 yıldır erki elinde tutan, kapitalist yolla kalkınmak için çırpınan, bunalımları süregelen işbirlikçi tekelci burjuvazinin egemenliğinin temelleri sallanıyor.

Yıllardır terazinin ağır basan kefesinde bulunmanın verdiği rahatsızlıkla işçi sınıfına, emekçi halka kan kusturan, sömürü çarkı altında inleyen egemen güçler ağırlığını yitiriyorlar artık. Güçler dengesi değişiyor.

Bugünlerde 1977'yi de geride bırakıyoruz. İşçi sınıfı serpilip, gelişiyor. Demokratik güçleri etrafında topluyor. Onları savaşımın içine çekiyor. İşçi sınıfı ve emekçi halk yığınları bu soygun, talan, yalan ve kan düzenine son vermek, halktan yana ileri demokratik bir iktidarı işbaşına getirmek için savaşıyor. İşbirlikçi tekelci burjuvazi ise sömürü düzenini sürdürmek için daha da saldırganlaşıyor.

1977 yılı, bu iki karşıt sınıf arasında çetin savaşımın sahne oldu. Sınıf savaşımı kanlı görünümüne aldı. İşbirlikçi tekelci burjuvazi bunun için NATO'lara, CENTO'lara, IMF'lere, AET'lere daha sıkı bağlanıyor. NATO generalleri, IMF heyetleri yurdumuzdan ayrılmıyorlar. NATO manevralarıyla işçi sınıfına, ilerici güçlere gözdağı vermek istiyor işbirlikçi tekelci burjuvazi. Bunalımları arttıkça tehlikeli oyunlara başvuruyor. Faşizmi tırmandırıyor.

İŞÇİ SINIFININ SAVAŞIM AZMI İŞBİRLİKÇİ TEKELCİ BURJUVAZİYİ GERİLETİYOR

1977, işçi sınıfının savaş alanlarında çeli kleştiği bir yıl oldu.

Ulusal bağımsızlık, demokrasi, barış, toplumsal ilerleme ve sosyalizm savaşımı işçi sınıfının öncülüğünde milyonları kucakladı. Faşizme geçit arayan işbirlikçi tekelci burjuvazinin provakasyonları sökmeyi. Faşist darbe girişimleri boşa çıkartıldı.

Sınıf ve kitle sendikacılığı ilkelini hayata geçiren DİSK, kuruluşunun 10. yılında ulusal çapta etkinliğini artırdı. 600 bine varan bilinçli üyesiyle, sendikal birliğin sağlanması yolunda ileri adımlar attı.

13 Şubat 1977 günü, DİSK 10. yılını dev bir gösteriyle kutladı. 10 bine yakın DİSK üyesinin, sosyalist ve kapitalist ülke sendikal örgüt temsilcilerinin konuk olarak katıldığı gösteriler, uluslararası işçi dayanışmasının somutlandığı bir forum oldu.

Yurt içinde işçi sınıfının sendikal birliği volunda önemli adımlar atılırken, yurtdışında da F. Almanya'da çalışan Türkiyeli işçilerin birliği FİDEF (F. Almanya İşçi Dernekleri Federasyonu) çatısı altında gerçekleştirdi.

1977'nin en önemli eylemi kuşkusuz 1 Mayıs gösterileri oldu. 500 binin üzerinde işçi, köylü, memur, öğretmen, aydın, teknik eleman, genç DİSK'in düzenlediği 1 Mayıs gösterisine coşkun bir hava içinde katılmıştı. Türkiye'nin şimdiye dek gördüğü en kitlel, en görkemli bir işçi eylemi idi bu. Yalnız Türkiye'de değil, sosyalist ülkelerden sonra dünyada da en kitlel kutlama olarak uluslararası işçi sınıfının tarihine geçecek 1 Mayıs eylemi. Burjuvazinin yıllardır unutturmak için baskı ve terör uyguladığı 1 Mayıs'ta milyonların yüreği tüm dünyadaki sınıf kardeşleriyle atıyordu. Yasak vız geliyordu işçi sınıfına. Egemen güçleri korkutuyordu bu gelişim. 1 Mayıs'ın kutlanmasını en-

geleyemeyen burjuvazi, CIA, MİT, faşist-maocu çeteler eliyle kana buladı 1 Mayıs Alanı'nı. Ama gölge düşüremediler bu görkemli gösteriye. Ne yasak, ne kan, ne hapis 1 Mayıs geleneğini unutturamazdı.

İşçi sınıfı, emekçi halk, tüm ilerici, demokratik güçler; **«haydi 1 Mayıs 1978'e»** belgisini daha o gün haykırmaya başladılar. İşbirlikçi tekelci burjuvazi bu kanlı katliamdan istediğini elde edemedi. DİSK'e dokunamadı. Çok istemesine rağmen. Demokrasi ve ilerleme savaşçıları vıldıramadı.

İŞBİRLİKÇİ TEKELCİ BURJUVAZİNİN SALDIRILARI DAHA İNCE BİÇİMLER ALIYOR. İŞÇİ SINIFI DEVRİMCİ UYANIKLIĞI ELDEN BIRAKMIYOR.

Gelişip, güçlenen işçi sınıfı ve demokrasi hareketini, ilerleyen sendikal birlik savaşımını durdurabilmek için saldırıyor burjuvazi. Doğrudan bir saldırı da değil bu. Sinsi, ince hesaplı... DİSK'i yok etmek bütün isteği. Bunun yolunun Maden-İş'i cökertmekten geçeceğini de biliyor. Bunun için işbirlikçi tekelci burjuvazinin en kodamanlarının, en saldırganlarının örgütü MESS, grup sözleşmelerini ve ordan giderek işkolu sözleşmelerini dayatmak istedi Maden-İş'e, ücretlerin dondurulması için atıyordu bu adımı.

30 Mayıs 1977 günü, MESS'in bu ince hesaplı saldırısı karşısında yiğit Maden-İş üyeleri; **«HODRİ MEYDAN»** diyordu. Çarklar duruyordu elinde üretenlerin.

1977 grev hareketlerinin dalga dalga tüm yurda yayıldığı bir yıl oldu. DİSK üyesi sendikalar yanında, Türk-İş üyesi sendikalar da binlerce işçinin katıldığı grevler örgütlediler. Grevler işçi sınıfı-

nın «savaş okulları» oldu. İşçi- gençlik dayanışmasının somutlandığı sıcak alanlar oldu.

MADEN-İŞ GREVLERİ TÜM ULUSAL DEMOKRATİK GÜÇLERİN SICAK DAYANIŞMALARI İLE GÜÇLENEREK SÜRÜYOR.

40 bin işçinin 7 aydır büyük bir özveriyle sürdürdüğü grevler aynı zamanda işçi sınıfının dostlarını-düşmanlarını tanımasında da bir araç oldu. Kim grevcilere omuz verdi? Kim arkadan hançerlemeye kalktı? Kim keskin laflar ettikten sonra kılını bile kıpırdatmadı? Hepsini bir bir ortaya çıktı. Daha da çıkıyor. Her soydan ve boydan işçi sınıfı düşmanı, ağızları salyalı bir biçimde saldırılarını sürdürürken, bir yandan da MESS'in önlerine attığı kemikleri yalamakla meşguller.

İşçi sınıfı dayanışmaya büyük önem veriyor. Zaferin kazanılmasında dayanışmanın önemini biliyor. Biliyor ki dünya işçilerinin gözü grevci Maden-İş üyelerinde. Maden-İş grevcileri tüm dünya işçilerinin, sendikal örgütlerinin, DSF'nin tüm olanakları ile yanlarında olduğunu biliyorlar. Maden-İş'e dayanışma büyük boyutlara varıyor. Herkes birbiri ile yarış içinde. Böylesi görülmesi değil. Tüm ulusal demokratik güçlerin eylem birliği Maden-İş grevleri ile hayata geçiyor. Bu, belginin ayakları havada boş bir şey olmadığını gösteriyor.

Maden-İş 22. Genel Kurul'u işte böylesi bir durumda yapıldı.

Bilinçli, yiğit Maden-İş üyeleri savaşın kıran kırana gittiği bir dönemde örgütlerine dört elle sarıldılar. Bozgunculara, sınıf uzlaşmacılara, MESS'e ağır bir tokat indirdiler.

MESS hep bir gedik aradı durdu. Maden-İş'ten yediği tokatla sarsılırken, sınıf ve kitle sendikacılığını kararlılıkla savunan DİSK içinde bilinen olaylar gelişti. DİSK'te gelişen olaylar, MESS'in, gerici güçlerin arayıp da bulamadığı birşey oldu. Lokavtlar 12 fabrikada birden uygulanmaya konuldu. Fırsat bu fırsattı.

Ama işçi sınıfı öyle küçük darbelerle yıkılacak kadar çürük değildi. İçinden çıkan çürükler olmadı değil. Korkaklar, işçiyi satanlar yok değil. Bilinçli DİSK üyeleri bu oyunları da açığa çıkaracak. Sınıf sendikalarını canları pahasına koruyacak. DİSK'e uzanan her elleri kıracak.

İşçi sınıfının bu kararlılığı karşısında işbirlikçi tekelci burjuvazi ezilecek. Çünkü hayat panaliliğinin, işsizliğin, enflasyonun, zamların, rüşvet ve siyasi cinayetlerin tek sorumlusu kendisidir. 1977 yılı içinde kitlel gösteriler, mitingler yurdun dört bir yanını sardı. Bugün kavga sesleri geliyor yurdun dört bir yanından Kentlerden, işçi yataklarından yükselen kavga seslerine köylerden yanıt geliyor. Yoksul köylüler, işçi sınıfının savaşımına destek oluyor.

İşçi sınıfının kitle ve sendikal örgütü DİSK'in öncülüğünde gerçekleştirilen 1 Mayıs 1977.

NI DAHA DA GÜÇLENDİRELİM !

**İŞÇİ SINIFI HAREKETİNİN
GELİŞİP GÜÇLENMESİ, BÜTÜN
TOPLUM KESİMLERİNİ.
ÖZELLİKLE YOKSUL
KÖYLÜLERİ ETKİLİYOR**

1977 yılı içerisinde işçi sınıfı hareketinin, sınıf ve kitle sendikacılığının ilerlemesi, ileri boyutlara ulaşması, köylülüğü de derinden etkiledi. Şanlı Maden - İş grevleri,

500 binlik 1 Mayıs gösterileri köylerde geniş yankılar doğurdu. Diğer yandan kırsal alandaki ayrışma süreci özellikle MC iktidarlarının tekellerin, büyük toprak sahiplerinin çıkarlarını gözeterek ekonomik politikasıyla daha da hızlandı. Yoksullaşan, yıkıma uğrayan emekçi köylülerin tedirginliği, kapitalizme karşı olan güvensizlikleri hızla arttı.

İşte böylesi bir süreç içerisinde köylüler, toprak ağalarına, aracılar, onların iktidarlarına ve köylü hareketinin gelişmesinin beraberinde getirdiği baskı ve ulusal ayrıcalığa karşı eylemlerini yükselttiler. Kısacası 1977 emekçi köylülerin demokratik istemleri temelinde gelişen köylü hareketinin, daha örgütlü bir aşamaya geldiği, işçi - köylü bağlaşıklığı doğrultusunda somut adımların atıldığı bir yıl oldu.

Bu gelişme süreci kendisini çeşitli alanlarda göstermiştir. En başta kırsal kesimin örgütlenmesi yolunda ileri adımlar atıldı. Tarım işçilerinin sendikalaşmasının önünde duran engeller zorlanarak, bu alanda çeşitli gelişmeler kaydedildi. Küçük ve orta köylülerin ekonomik demokratik örgütleri KÖY - KOOP'ta birleşme süreci, gerici güçlerin bu örgüt üzerindeki tüm baskı ve oyunlarına rağmen hız kazandı. Köylüler köylü gençlerin de içinde yer aldığı yerel örgütlenmelere ağırlaştılar. Ve en önemlisi köylülüğün örgütlenmesinde önemli bir yer tutacak olan EGE KÖY - DER kuruldu. Bu örgütün kurulması kırsal kesimdeki somut koşulların dayattığı bir gereksinim olarak köylülüğün büyük bir kazanımı oldu.

1977'de köylülerin kapitalist çiftçilere, toprak ağalarına, onların sözcüsü gerici faşist karması MC'ye karşı; demokratik istemler için, toprak ve özgürlük için savaşımını şimdiye kadar görülmeyen boyutlara ulaştı. Toprak işgalleri, yığınsal protesto gösterileri hızla arttı. Özellikle 2. MC'nin taban fiyatlarına karşı yurdun dört bir yanından yükselen kavga sesleri bu gelişimin temel göstergesidir.

Emekçi köylülerin ekonomik, demokratik örgütü KÖY - KOOP 1 Mayıs 1977'de.

Gerek işçi sınıfı hareketinde, gerekse köylü hareketindeki gelişmeler işçi - köylü bağlaşıklığının nesnel temellerini oluşturuyor. 1977'de işçi - köylü bağlaşıklığı sadece sözde kalmayarak, protesto eylemleri ile, Maden - İş grevlerine sağlanan yardımlarla, tarım işçilerinin sendikalaşması için yapılan çalışmalarla somut olarak yaşama geçirildi.

Tüm bu kazanımlara rağmen 1978'e çeşitli eksikliklerle, sorunlarla beraber giriyoruz. Emekçi köylülerin pek çok sorunu olduğu gibi duruyor, çözüm bekliyor. Tarım işçilerinin sendikalaşması önündeki engellerin yıkılması, kooperatifleşme sürecinin daha da hızlandırılması gerekiyor. Yine köylü hareketinin daha örgütlü bir hale getirilmesi, işçi - köylü bağlaşıklığının pekiştirilmesi, köylü hareketinin önünde duran sorunların bazılarının.

1978, bu sorunların çözümü doğrultusunda; demokratik bir toprak reformu, emekçi köylüler yararına bir ekonomik politika izlenmesi, Tarım İş Yasası'nın çıkarılması, sendikalaşmanın önündeki engellerin yıkılması, tarım çalışanlarına sosyal güvence, asgari ücret yasasının tarım çalışanlarını da kapsamı gibi temel istemler için köylü hareketinin ileri boyutlara ulaştığı bir yıl olacaktır.

İGD VE ÇIRAK - DER'İN ACTIĞI KAMPANYA

"Gençlik işsizlik sorununu yaratanları suçluyor."

«Gençliğe iş güvencesi verilmeli, bu güvence toplu sözleşmelerde ve giderek yasalarda yer almalıdır.

• İnsan hakları bildirisine ve Anayasamıza aykırı iş yasasının 13. ve 17. maddeleri kaldırılmalıdır.

• Gençliğin çalışma hayatında istihdamını sağlamak için ulus çapında önlemler alınmalıdır.

• Okuldan mezun olduğu ya da çalışacak yaşa geldiği andan itibaren işsiz kalan tüm gençler için işsizlik yardım fonlarının kurulmalı ve genişletilmelidir.

• Gençlere vasıflı işçi yapısı sağlayacak parasız mesleki ve teknik eğitim.»

Bu temel sorunların çözümü için İGD ve ÇIRAK-DER «GENÇLİK İŞSİZLİK SORUNUNU YARATANLARI SUÇLUYOR» kampanyasını 20 Aralık 1977 günü yapılan bir basın toplantısıyla başlattılar. Dünya çapında tüm kapitalist ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de gençliği büyük ölçüde etkileyen, açlığa mahkûm eden kapitalizmin onmaz bunalımı işsizliğe karşı başlatılan bu kampanyanın emekçi gençlik açısından büyük bir değer taşıdığı açıktır. Özellikle işbirlikçi tekeli burjuvazinin ülkeyi sürüklediği ekonomik ve politik bunalımı aşmak amacıyla İMF'nin önerileri ışığında başlatıldığı üretimi yavaşlatma ve toptan işten çıkartmalar bu sorunun önemini daha da arttırmıştır. Basın toplantısında, resmi açıklamalar gözönünde tutularak 1973'de 1.564.000 olan işsiz sayısının, dört yılda 1.169.000 artarak 1977'de 2.183.000'i bulduğu belirtildi.

Bildiride işsizlik sorununa kapitalizmin köklü bir çözüm getiremeyeceği anlatılmakta ve başarıya ulaşmasında tüm ilerici güçlerin desteğinin önemi vurgulanarak şöyle denmektedir: «Başlatılan kampanyanın, bu düzenin sürdürülmesinden çıkarılan güçlere karşı daha etkili olabilmesi için tüm ilerlemelerden yana olan demokrasi güçlerinin desteğinin gerekli olduğu inancındayız.»

«GENÇLİK İŞSİZLİK SORUNUNU YARATANLARI SUÇLUYOR» kampanyası emekçi gençlik savaşımının ulaştığı gelişme düzeyinin somut bir göstergesidir. Emekçi gençlik, işçi-gençlik dayanışmasını hayata geçirerek, sendikal savaşımın en ön saflarında yer alarak bu güne gelmiştir. Ücretli köleliğin üzerlerinde en acımasızca uygulandığı çırakların ÇIRAK-DER'de örgütlenmeleri bu savaşımı daha da güçlendirmiştir. Emekçi gençlik hareketi 1977 yılı içinde önemli kazanımlar elde etmiştir. Açılan bu kampanyayla emekçi gençlik sesini duymak istemeyenlere, sorunlarına sırtlarını dönenlere gereken yanıt verecektir. Kampanyanın bu açıdan güçlendirilmesi bir zorunluluktur.

Politika

MÜCADELE SAFLARIMIZDA

OKUYUN...
OKUTUN...
ABONE OLUN...

Sayı 311 545 TL - Abon aylık 270 TL
Fiyatı yarıya düşürüldü
Yeni ve Renk Baskı - Çarşı/İş Bankası
Hizmet No: 545/20

ilerici
yurtsever
gençlik
yayınları

**DÜNYA
EMEKÇİ
GENÇLİK**

12.TL TOPLANTISI

toplu isteklerde %25 indirimli p.k. 914
ödemeli olarak gönderilir sirkeci_ist.

1977'DE EKONOMİK

MC SALDIRIYOR

Geçtiğimiz yıl içinde, emperyalist - kapitalist sistemin buhranına bağlı olarak Türkiye kapitalizminin buhranı da alabildiğine derinleşti. Ekonomik, toplumsal, siyasal ve kültürel yaşamın tüm kesimlerini kapsayarak iyice genişledi. Buhran elbette kendiliğinden derinleşmedi, genelleşmedi. Emperyalist sermayeye, NATO'ya bağlılık, kapitalizmin iç çelişkileri, MC'nin anarşik ve gerici ekonomi politikası, buhranı derinleştirdi.

Buhran derinleştikçe, MC'nin gerici - faşist baskı ve terörünün yoğunlaşması rastlantı değildir. MC, düzenin buhranının faturasını emekçi halka ödetmek için, buhrana hayır diyen ve bu faturayı ödemek istemeyen toplumsal güçlerin savaşımını kırmak için elindeki tüm baskı güçlerini kullandı, kullanıyor. Bu nedenle buhranın yıkıcı sonuçlarına, işsizliğe, pahalılığa, ağır vergi yüküne karşı, daha iyi yaşamak savaşımı MC'ye, MC'nin uşaklığını yaptığı işbirlikçi tekellerin egemenliğine, faşizme ve emperyalizme karşı savaşımı bütünleşiyor. Geçtiğimiz dönemde, hemen her grevin, özellikle DİSK'in sürdürdüğü grevlerin karşılaştığı işveren, MC ve komando baskısıyla hemen siyasal bir niteliğe bürünmesi bunun en somut kanıtıdır.

1977'nin ikinci yarısında, buhran en ileri boyutlarına ulaştı. Ülkemiz ABD emperyalizminin denetimindeki İMF'ye açık açık avuç açar duruma, yani ekonomik iflasın eşiğine geldi. İşbirlikçi tekellerin gereksinimleri olan krediyi almak için İMF'nin koşulları kabul edildi. Böylece MC, ekonominin büyümesini frenleyerek işsizliği artırdı; iç talebin kısılması ve tekellere yeni finansman kaynakları sağlamak için fiyatları astronomik bir şekilde yükseltti, işçilerin ücretlerini, küçük üreticilerin taban fiyatlarını, memurların maaşlarını en düşük düzeyde tutmak için önlemler aldı. Kısacası MC, isteyerek ve de savunduğu tekellerin çıkarları zorunlu kıldığı için, tekellerin kârlarına dokunmadan buhranın tüm yükünü emekçi halkımızın sırtına yüklemek amacıyla «kemerleri sıkma» politikasını tüm şiddetiyle uyguladı, halk ve demokrasi düşmanlığının zirvesine vardı. Kendi ağızıyla, bağımlılığını itiraf etti.

Tüm bu gelişmeler, buhrana kapitalist sistem içinde ve emperyalist devletlerle ittifak kurarak çözüm bulmanın olanaksızlığını bir kez daha kanıtladı. Kalıcı çözümlere ancak tekellerin ve büyük toprak sahiplerinin ekonomik ve siyasal egemenliğine köleci anlaşma ve ittifaklara son verecek ileri demokratik bir iktidarla yol açılabilirdi. İşçi sınıfı ve bağlaşıkları ile işbirlikçi büyük burjuvazi ve yandaşları arasındaki sınıf savaşımının özünde iktidar savaşımı olduğu gerçeği daha du-ruca ve somut olarak sergilendi.

Geçtiğimiz yılın ekonomik gelişmelerinin verileriyle somutlanması buhrandan, gerilikten, bağımlılık ve faşist zulümden ancak sosyalizme açılan ileri demokratik bir düzen doğrultusunda kalıcı, sürekli kazanımlar elde edilebileceğini göstermektedir.

BÜYÜME DEDİKLERİ

Büyüme hızı olarak adlandırılan milli gelir artışı 1977'de daha önceki yıllara oranla en düşük düzeyde gerçekleşmiştir. Geçen yılki büyüme oranı % 5 ile sınırlı kalmıştır. Oysa plân % 8,2'lik bir büyüme oranı hedeflemişti. Aşağıdaki tablo yıllara göre Gayri Safi Ulusal Hasıla artış oranlarını göstermektedir:

GSUH ARTIŞ ORANLARI				
	Tarım	Sanayi	Hizmetler	GSUH
1968	1,6	11,2	7,8	6,7
1970	2,4	1,4	10,0	5,8
1972	-0,4	10,2	10,3	7,4
1974	10,3	7,7	6,6	7,4
1976	9,8	12,3	4,9	7,2
1977	0,1	6,9	6,2	5,0

Sadece bu veriler bile «trilyonluk yatırımlar»dan, «ağır sanayi hamlesi»nden söz edenlerin yalancılıklarını yüzlerine vurmaktadır. Kaldı ki, Türkiye kapitalizminin, en hızlı geliştiği dönemlerde bile, gelişmiş kapitalist ülkelerle arasındaki uçurum durmadan artmıştır. Örneğin 1960 yılında kişi başına GSUH 1963 fiyatlarıyla Türkiye'de 223, AET ülkelerinde 1.323 ve OECD ülkelerinde de 1.562 dolar büyüklüğünde bulunmaktaydı. 1960 yılında AET ülkeleri lehine 1100, OECD ülkeleri için de 1339 dolar, 1971 yılında 1675 dolara ve 2012 dolara yükselmiştir. Kapitalizmin eşit olmayan gelişme yasasına uygun olan bu sonuca karşın, 2000 yıllarında Federal Almanya'nın bugünkü düzeyine varmayı hedefleyenler artık sadece kendi kendilerini kandırabilmektedirler. «Her mahalleye bir milyoner» politikası Yassıada ile imralı'da dersini aldı. Bu kez, hesap sorma sırası işçi sınıfının.

Geçtiğimiz yıllarda sanayi, ülkenin madde üretimle ilgili birinci sektörü durumuna gelmesine karşın, sanayileşmenin belirgin göstergesi olan imalat sanayiindeki gerileme rekor düzeye varmıştır. 1972'de % 10,8, 1973'de % 12,1, 1976'da % 10 olan imalat sanayiindeki büyüme hızı, 1977'de % 2,8'e düşmüştür. Öte yandan, bu gerilemeye kibrit, tuz, deterjan, radyo, televizyon, otomobil gibi tüketim mallarının imalat sanayii içinde gösterildiği eklersek sanayileşmenin montajcı, yani çok uluslu tekellere ve ithalata bağımlılığı ve de tüketime yönelik olduğu daha açık olarak ortaya çıkar. İmalat sanayii üretiminin yapısı bu gerçeği kanıtlamaktadır:

Tüketim malları üretimi	47,7
Ara malları üretimi	36,2
Yatırım malları üretimi	16,1

DIŞ TİCARET

Gitide derinleşen buhranın kapitalizmden, emperyalist sermayeye bağımlılıktan kaynaklandığını gösteren en somut faktörlerden birisi de hiç kuşkusuz dış ticaretin ve döviz rezervlerinin durumudur.

Geçtiğimiz yıl içinde, ihracat gerilemiş, ithalat alabildiğine artmıştır. Böylece dış ticaret açığı yeni bir rekor kırmıştır. 1976 yılıyla karşılaştırılmalı olarak geçen yılın dış ticaret durumu şöyledir:

1976 (milyon \$)		(1977 milyon \$)	
İhracat	1.379,0	İhracat	1.093,4
İthalat	-3.317,9	İthalat	-4.022,4

Her iki yılın Ocak - Ağustos dönemlerini kapsayan bu veriler, dış ticaret açığının 1976'da 1 milyar 939 milyon dolardan 1977'de 2 milyar 929 milyona çıkmıştır. 1977 sonu için dış ticaret açığının 4 milyar dolara yaklaşması beklenmektedir. Kasım başı verilerine göre ise geçen yılın aynı dönemine göre dış ticaret açığı % 38 oranında artmıştır. İhracatın gerilemesini bazı çarpıcı örneklerle somutlayalım: 1977'nin ilk 8 aylık döneminde, 1976'ya oranla AET'nin Türkiye'nin tekstil ürünlerine uyguladığı bir çeşit ambargo yüzünden pamuk ipliği ihracatı % 18 geriledi. Aynı dönemde taban fiyatı uygulanan tarımsal ürünlerin ihracatında da % 40 dolayında düşme oldu. Örneğin en önemli iki ihracat ürünümüz olan pamuk ve tütünün ihracatları sırasıyla % 65 ve % 50 oranlarında geriledi.

Toplam ithalatımız içindeki 6 mal grubunun payı 1976 yılında % 72'ye ulaşmıştır. Yapılan araştırmaya göre, ithalatımızın % 72'sini petrol, makina, otomotiv sanayii, demir - çelik, elektrik aletleri ve kimya sanayii oluşturmaktadır. Bu oran 1970 yılında % 53 idi. Söz konusu malların üretimi büyük çoğunlukla çok uluslu tekellerin ve onlarla işbirli-

ği yapan yerli şirketlerin elindedir. Emperyalist firmalar, ana merkezlerine kâr transferi ile yetinmemekte, yabancı firmalar, bir yandan normal yollardan kâr transferini yapmaktaki, aynı anda da bağlı oldukları ana firmadan dünya piyasasının çok üstündeki fiyatlarla ithalat yapmaktadırlar. Aradaki fark da ana firmaya kâr olarak aktarılmış olmaktadır.

İhracat ile ithalat arasında durmadan artan dengesizliği aşağıdaki tablo açıkça göstermektedir:

İmalat sanayiinde ihracatın ithalatı karşılama oranı (%)

Orman ürünleri sanayii	26,8
Kimya sanayii	5,6
Petrol ürünleri sanayii	15,5
Cam, seramik sanayii	82,9
Dokuma sanayii	341,7
Demir dışı metal sanayii	18,9
Madeni eşya sanayii	1,5
Elektrik makinaları sanayii	0,4
Taşıt araçları sanayii	1,5
Demir çelik sanayii	4,0
Hassas alet sanayii	0,1
Kâğıt sanayii	3,5
Basın sanayii	2,8
Diğer toplam sanayi kesimi	15,0

Kısacası 596 milyon dolarlık sanayi malları ihracatına karşılık, imalat sanayiinin girdi gerekleri için tam 4 milyar dolarlık ithalat yapılmış. Bu veriler, özellikle önemli sanayi dallarında dışa bağımlılığın daha yoğun olduğunu göstermektedir.

Öte yandan, dış ticaret açığının durmadan büyümesine karşın, Türkiye ekonomisinin gereksinimi olan ithalat talepleri karşılanamamaktadır. Kasım başı verilerine göre beklemeye alınan, yani karşılanamayan ithalat transferi talebi 2 milyar 174 milyon aşmış durumdadır. Sadece, Kasım'a göre, son altı ay içinde bekleyen ithalat transfer talebi 1 milyar 483 milyon doları aşmıştır. Bu miktar Türkiye'nin 1977 için planladığı ithalatın % 25,6'sını oluşturmaktadır. Bir başka deyişle, Türkiye genel olarak ekonominin gereksinimi, yatırımların tamamlanması veya yeni yatırımlara yönelebilmek için zorunlu olan ithalatın dörtte birinden fazlası karşılanamamıştır. Merkez Bankası'ndaki dolar karşılığı döviz mevcudu 357 milyon 700 bin dolarla 1971'den bu yana en düşük düzeye düşmüştür. Öte yandan, 3 yılda dış borç yükü 5 milyar dolardan, 13 milyar dolara çıkmıştır. 8 milyarlık yeni dış borcun 6 milyarını kısa vadeli ve genellikle yüksek faizli borçlar oluşturmaktadır. Türkiye'nin 1977 yılının ilk sekiz aylık dönemi içinde 127 milyon dolar dış borç ana para ödemesine karşılık, dış borç faiz ödemeleri 219,5 milyon doları bulmuştur. Bu veriler 1976'nın yaklaşık olarak iki katıdır.

İMF'YE AVUÇ AÇANLAR

Bilindiği gibi, İMF, özellikle ABD'nin çok uluslu tekellerin denetiminde olan ve ekonomisi iflasa doğru sürüklenen ülkeler üzerinde emperyalist sermayenin daha sıkı bir baskı ve denetim kurma aracı olarak çalışmaktadır. İMF, talep eden ülkeye kredi kesesini açtığı taktirde diğer emperyalist mali sermaye kuruluşları da aynı yolu izlemektedirler. İMF ise, bu krediyi açmak için o ülkenin öncelikle büyük oranda bir devalüasyon yapmasını, iç talebi kısmasını, yatırımları ve büyüme hızını yavaşlatmasını, ücretleri, taban fiyatlarını ve maaşları en azından alabildiğince sınırlamasını koşul olarak dayatmaktadır.

Bu koşulları kabul etmek, işbirlikçi tekelleri sermayeye gereksinimi olan kredinin bir bölümünü sağlarken, geniş işçi ve emekçi kitlelerinin yaşam ve çalışma koşullarını

ÇIKMAZ DERİNLEŞTİ

görülmektedir şekilde ağırlaştıracak, ülkenin bağımlılığını daha da artıracaktır. MC, İMF'nin koşullarını kabul ederek bir kez daha işbirlikçi tekelleri sermayenin hizmetinde olduğunu kanıtladı. Eylül - 15 Kasım arasında sadece gıda maddelerinin fiyatları ortalama % 42 arttı. Paranın değeri belirli aralıklarla sürekli olarak düşürülüyor. Dördüncü 5 Yıllık Kalkınma Programı, 1978 yılı programı ve 1978 bütçesi komedisi İMF'nin tüm koşullarını kapsıyor.

PROGRAM KOMEDİSİ VEYA İŞBİRLİKÇİLİĞİN BELGESİ

Ülkemizde ve genel olarak hiç bir kapitalist ülkede plân ve program hedeflerine ulaşıldığı veya uyulduğu görülmemiştir. Çünkü, iç çelişkileri durmadan artan ve plânsızlığı kendi içinde taşıyan anarşik kapitalist gelişimin program ve plâna uyması olanaksızdır. Her kapitalist ülkede olduğu gibi ülkemizde de MC, plân ve programı tekelleri sermayenin ideolojik, siyasal propaganda ve göz boyama aracı olarak kullanmıştır.

Öte yandan, Plân, Programlar ve Bütçenin hazırlanışında MC kendi koyduğu yasaları çiğnedi. Yasaya göre Ekim 1977 sonuna kadar 4. Beş Yıllık Kalkınma Plânı'nın meclislerden çıkması, buna dayalı olarak da Kasım sonuna dek Meclise sunulmak üzere 1978 Program ve Bütçesi'nin hazırlanması gerekiyordu. Oysa Ekim ayı içinde bu hazırlanmadığı gibi, tersine 1978 Programı ile 1978 Bütçesi tam bir komedi halini aldı.

Programın özüne gelince; 1978 - 1982 dönemi için 1 trilyon 3 milyar liralık yatırım öngörülüyor. Buna göre de kalkınma hızı beş yıllık dönem için ortalama % 8,5 olarak saptanıyor. Bu kalkınma hızına ulaşabilmek için iç ve dış finansman kaynağının olmadığını söyleyenlere ise Demirel şu yanıtı veriyor: «Haklısın, bu kaynaklar bulunamaz. Ama biz de, bundan daha düşük bir kalkınma hızıyla halkın karşısına çıkamayız.» En iyi koşullarda bu hıza ulaşamayan Türkiye'nin, emperyalist kapitalist sistemin buhranının devam ettiği bir dönemde % 8,5'u hedeflemesi gayri ciddidir, halkla alay etmektir.

Yüksekten atıp tutanların ne durumda olduklarını, bırakın sosyalistleri, hizmetkârlığını yaptıkları emperyalist sermayenin sözcülerinden «Frankfurter Allgemeine» gazetesi ile açıklamaktan çekinmiyor: «Türkiye'de ithalat hacmi dıştan alınan kredilerle ödenen sürece durumun düzeltilmesine olanak yoktur.» Financial Times'in verdiği sonuç ise şöyle: «Dış borç yükünün ağırlığı bakımından dünyanın en kötü durumundaki üç ülkesinden birisi Türkiye'dir.» Diğerleri de Zaire ile Peru'dur. Bu sermaye gazetesi, NATO üyesi olduğundan dolayı Türkiye'nin durumunu daha da ciddi görmektedir.

Emperyalist çevreler, bir yandan İMF'yi devreye sokarak Türkiye ekonomisini, dolaşısıyla ülke yönetimini bütünüyle ellerine geçirmek istiyorlar, aynı anda da işbirlikçi tekelleri sermayenin dış krediden çok, finansman kaynaklarını ülke içinde oluşturmasını önermektedirler.

KEMERLERİ SIKMA POLİTİKASI

Bu önerinin anlamı ise önce büyüme hızını düşürmektir. Böylece iç üretim iyice azalacak ve işsizlik artacaktır. İkincisi, özellikle fiyatları yükseltmek ve devalüasyonlar yapmak suretiyle kitlelerin tüketimi ve satın alma gücü düşürülecektir. Üçüncüsü de, ücretler, taban fiyatları ve maaşlar olabildiğince sınırlanarak iç finansman kaynakları genişletilecektir. Bu arada vergi adaleti nutuklarıyla vergi yükü artırılacaktır. Tüm bu önlemler bu-

yük ölçüde yürürlüğe konmuştur. Sonuç olarak da, 3 milyon mevcut işsizler ordusuna üretimi yavaşlatan veya kapanan fabrikalardan binlerce işçi katılmakta; belli başlı tüketim maddeleri için uzun kuyruklar oluşmakta; kısacası emekçi halkımız için yaşam cehenneme dönüşmektedir.

1975 başı - Ekim 1977 artış oranı (%)

Kıyma	167
Pirinç	283
Peynir	148
Yoğurt	139
Limon	130
Ekmek	129
Zeytin	176
Bulgur	83
Şeker	85
Çay	100
Kahve	811

İllere göre perakende fiyat artış oranları ise şöyledir : (%)

	MC dönemi	Ocak-Ekim 1977
Ankara	74	38,8
İstanbul	78,5	39,4
İzmir	79,4	35,4
Erzurum	70,5	39,9
Samsun	81,4	43,7
Adana	81,1	46,3
Antalya	66,0	36,7
Bursa	79	33,5
Diyarbakır	77,6	34,5
Eskişehir	79,1	42,3

Sürekli devalüasyonlar, karşılıksız para hacminin büyümesi, Merkez Bankası kredilerindeki artışların yanında enflasyonu körükleyen bir başka etken de silahlanma harcamalarına ayrılan payın artırılmasıdır. Karşılığı olmayan savunma tahvilleri, borç senetlerinin piyasada dolaşımı, enflasyonu körüklemektedir. Yeni 1978 Program ve Bütçesinde de aslan payı hiç bir üretici niteliği ve karşılığı olmayan, bölgede ve dünyada barışın sağlanmasına ters düşen silahlanma harcamalarına ayrılmıştır.

Kısacası MC'nin uyguladığı kemerleri sıkma politikası, tekelleşmeyi hızlandırırken, ülkemizin emperyalist güçlere olan bağımlılığını daha da artırmakta ve emekçi halkımızın yaşam ve çalışma koşullarını alabildiğine kötüleştirilmektedir. Bir avuç işbirlikçi tekelleri sermaye sahibi dışında tüm sınıf ve katmanlar gittikçe derinleşen buhranın, MC'nin ekonomi politikasının artan baskısı altında ezilmektedirler.

Sendikal savaşım ile elde edilen ücret artışları devrede kulak kalmakta ve özellikle son zam furyasıyla, devalüasyonlarla birlikte bir işçi ailesinin asgari yaşam düzeyini tutturmasına bile yetişmemektedir. Brüt asgari ücret daha hâlâ 60 liradır. Ayda net 1302,50 TL. yapan bu ücretle işçi ailesinin sadece beslenme gereksinimini bile karşılayabilmesi olanaksızdır. İstanbul'da kirada oturan işçilerin 1976 yılı Aralık ayında ortalama ayda 648,14 TL. kira verdikleri, kiralardan son zamlarla birlikte daha da arttığı da bir başka gerçektir. Tüm bu gerçeklere, işçilerin, emekçilerin yaşam koşullarının gitgide daha da ağırlaştığının bilinmesine karşın işverenler ücret artış-

larının fiyat artışlarının önüne geçtiği yalanını öne sürmekten çekinmemektedirler.

Sanayinin dışa bağımlı olması yüzünden ithal edilen girdilerin fiyatlarının artması, üretim maliyetlerini yükseltmektedir. İşbirlikçi tekeller, kâr oranlarını korumak için maliyetlerdeki bu artışı bir yandan işçilerin ücretlerini düşürmek ve onları daha yoğun sömürmek, diğer yandan da kendi ürettikleri mal ve hizmetlere tekel fiyatları dayatmak suretiyle karşılama politikası izlemektedirler. Bu da ekonominin bütünündeki fiyat artışlarını körükleyen bir başka neden olmaktadır.

Tarım kesiminde ise tarım işçilerinin, az topraklı ve topraksız yoksul köylülerin, küçük üreticilerin yaşam koşulları her geçen gün biraz daha kötüleşmektedir. Toplam kredi hacmi içindeki payı gitgide azalan tarımsal kredilerin büyük bir çoğunluğu toplam tarım nüfusu içinde küçük bir azınlığı oluşturan tarım kapitalistleri ile toprak ağaları ve tefeciler arasında pay edilmekte, emekçi köylüler ise toprağı işleyebilmek için % 50 - 100 arasındaki faizlerle tefecilere borçlanmak zorunda bırakılmaktadırlar. Öte yandan, işbirlikçi tekelleri sermayeye finansman aktarımı yapmak amacıyla tarımsal taban fiyatları dü-

şük tutulmakta, hatta tekellerin tarımsal girdi fiyatlarını arttırarak yükselmesine neden olduğu maliyetleri bile karşılayamamaktadır. Ayrıca, içinde bulundukları son derece kötü çalışma koşullarına karşın, tarım işçileri için saptanan asgari ücret, genel asgari ücretten daha düşük olmaktadır. Emekçi köylülük daha hâlâ sosyal güvenceden yoksundur ve iş yasası kapsamı dışında tutulmaktadır. Tüm bunların sonucu olarak mülksüzleşme, kente göç ve yoksullaşma giderek hızlanmaktadır.

SONUÇ

Emperyalist - kapitalist sistemin genel buhranına bağlı olarak Türkiye'nin geri ve çarpık kapitalizminin buhranı a l a b i l d i ğ i n e derinleşmiş ve genelleşmiştir. Buhran, tekelleşmeyi ve sermaye merkezleşmesini hızlandırırken, işçi sınıfının, emekçi köylülüğün, memurların, esnafın, küçük ve hatta orta sermaye sahiplerinin durumunu iyice kötüleştirmiştir. Bu durumun tek sorumlusu olarak MC'nin ekonomi politikasını göstermek yanlıştır. İşbirlikçi büyük burjuvazinin ülkeyi eskisi gibi yönetemez duruma gelmesinin, sömürü ve yoksullaşmanın, buna karşılık tekelleşmenin hızlanmasının gerçek nedeni, emperyalizme bağımlı kapitalist sömürü ve baskı düzenidir, tekellerin egemenliğidir. İşbirlikçi tekelleri sermayenin desteğiyle işçi sınıfı hareketine, bağımsızlık, demokrasi, barış, toplumsal ilerleme ve sosyalizm savaşına, bu savaşım içinde yer alan güçlere karşı kurulan MC, bu sınıfsal niteliğinin ve kendi iç çelişkilerinin bir sonucu olarak buhranın daha büyük bir hızla derinleşmesine neden olmuştur.

Gericici - faşist karması MC ömrünü doldurmuştur. Bir avuç tekel dışında kalan tüm sınıf ve katmanlara, ulusal demokratik güçlere rağmen yeni bir MC'nin kurulması söz konusu olamaz. İşbirlikçi büyük burjuvazi, kendi içinde uyumlu ve «güçlü», toplumsal muhalefeti pasifize edebilecek, mecliste geniş bir çoğunluğun desteğini alabilecek bir sağ iktidar istemektedir. Böylesi bir hükümetin ülkenin ve halkımızın sorunlarını çözme yolunda bir politika izlemesi düşünülemez. Kapitalizm içinde kalındıkça, İMF, NATO, AET gibi emperyalist kuruluşlarla ittifak sürdürüldükçe buhrandan kurtuluş olanaksızdır. Halktan yana bir ekonomi - politika izlenmesi ancak, anti-emperyalist, anti-tekel ve anti - feodal demokratik, devrimci dönüşümleri gerçekleştirecek, kararlı anti - faşist bir politika izleyecek, içinde işçi sınıfının etkin bir biçimde yer aldığı ileri demokratik bir iktidarla olanaklıdır.

1978 EYLEM BİRLİĞİ

1977, kanlı 1 Mayıs'ıyla, faşist saldırı ve anti-demokratik baskılarıyla, artan hayat pahalılığı, gemi azya alan enflasyon, işsizlik ve uzayıp giden kuyruklar ile toplumsal yaşamımızın en keskin dönemeçlerinden birisi oldu. Bu keskin dönemeçte emekçi halkımız, biz gençler sadece artan hayat pahalılığını, işsizlik ve enflasyonu göğüslemek zorunda bırakılmadık; çarpık Türkiye kapitalizminin ekonomik ve politik bunalımlarının ağır sonuçlarını bir yıl boyu olanca ağırlığı ile benliğimizde hissettik. Tırmanan faşizmin, MC'nin terörünü yaşadık. Savaşımızın örgütlülük düzeyi geçen yıllara oranla yüksekti. 1977 yılı boyunca işçi sınıfımızın başını çektiği barış, bağımsızlık, demokrasi, toplumsal ilerleme ve sosyalizm savaşımı tüm toplumsal kesim ve katmanları derinden etkiledi. İşçi sınıfı hareketinin ulaştığı nicel ve nitel birikim düzeyi diğer demokrasi güçlerinin savaşımına ıfık tuttu. İşçi sınıfımız emekçi halkımızla birlikte gençliğin savaşımını da yönlendirdi. Yıgınsal çıkışlar, kavganın içinde temel savaşım biçimi olduğunu kanıtladı.

İşçi sınıfı hareketinin, demokrasi ve ilerleme savaşımının gelişiminden korkanlar, bu korkuyla kavgaya ayakbağı olanlar yok değildi. Ancak sağdan ve soldan gelen saldırılar, hareketi köstekleyici özelliğine karşın 1977 yılının yeni atılımlar yılı oluşunu gölgeliyemez.

Ekonomik, politik çalkantıların böylesine yoğun olduğu 1977 yılında tüm emekçi halkımızı etkileyen ve yöneltten süreçler, yüksek öğrenim gençliğini de derinden etkilemiştir. İlk günlerine adım attığımız 1978 yılından geriye şöyle bir bakış 1977 yılının yüksek öğrenim gençliği için hiç de kolay bir yıl olmadığını, tersine tüm yıkıcı sonuçlarıyla ağır ve güç bir yıl olduğunu göstermektedir.

1977'DE CAN GÜVENLİĞİ VE ÖĞRENİM ÖZGÜRLÜĞÜ SORUNU BAŞTA GELEN SORUNUMUZ OLMUŞTUR.

Tüm bir yıl boyunca yüksek öğrenim kurumlarından ilerici, yurtseverler, demokratik solcular, devrimciler öğrenim görebilmenin savaşımını verdiler. MC'nin çok yönlü saldırılarını göğüslemek zorunda kaldılar. Savaşım kimi yerde başarılı oldu. MC'cilere, onların faşist komandolarına, aman verilmedi. Kimi yerde kayıplar verildi. Arkadaşlarımız öldürüldü, yaralandı, işkenceden geçirildi. Okullar öğrenime kapalı tutuldu veya faşist komando işgaline geçti.

Kuşkusuz kayıpların en büyüğü öldürülen arkadaşlarımızdı. 1977 yılında faşizmin tırmanışı o denli boyutlar aldı, faşist baskı ve terör o denli kanlı görünömlere büründü ki, tek bir yılda, MC'nin ilk iki yılında öldürülen arkadaşlarımızın toplam sayısının iki mislini şehit verdik.

Gerçekten de 1977'de ulaşılan düzey korkunçtur. 1977'de faşist saldırılarda 271 kişi ölmüştür. Yaralananların sayısı ise 2475'i geçmektedir. Aynı yılda 2840 kişi gözaltına alınmış, gözaltına alınanlardan 554'ü tutuklanmıştır. Bu rakamlar 1976 yılı için 104 ölü, 1811 yaralı, 8528 gözaltı, 592 tutukludur. Geçen yılbaşı değerlendirmemizde MC'nin ilk 21 ayında 139 kişinin öldüğünü, 3264 kişinin yaralandığını 10776 kişinin gözaltına alındığını, 714 kişinin tutuklandığını belirtmiştik. Bugün geriye baktığımızda ölü sayısının toplam 410, yaralı sayısının 6739'u, gözaltına alınanların sayısının 13616 ve gözaltına alınanlardan tutuklananların sayısının 1268'i bulunduğunu görüyoruz.

Tablo — 1

Yıl	Faşist saldırı	Ölü	Yaralı	Gözaltı	Tutuklu
1977	734	271	2475	2840	554
1976	574	104	1811	8528	592
Genel		(Nisan 1975 - Aralık 1977)			
Toplam	1725	410	6739	13616	1268

Yukarıda verdiğimiz rakamlar günlük gazetelerden ve İlerici Yurtsever Gençlik'in çeşitli sayılarından derlenmiştir. Hata payı vardır. Gazetelere yansımayan ve gazetemizin ulaşamadığı yerde meydana gelen olayların sonuçlarını yansıtmamaktadır. Ancak tüm eksikliklerine karşın bu tablo bile MC'nin halkımıza, gençliğe faşist baskı ve terörden, hayat pahalılığından başka hiçbir şey vermediğini, veremeyeceğini göstermeye yetmektedir.

Öğrenciye düşman, öğretim üyesine düşman, işçiye düşman, memura düşman, köylüye düşman bir iktidarın başta olduğu bir ülkede elbette can güvenliğinden söz edilemez. Elbette can güvenliğinin olmadığı yerde öğrenim özgürlüğünün varlığı ileri sürülemez. Nitekim gelişme süreci bu yönde işlemiştir. 1977 yılı boyunca üniversiteler, yüksek okullar sık sık öğrenimi kapamıştır.

Şu da bir gerçek ki, öğrenim özgürlüğünün yok edilmesinde, okullarımızın faşist işgal altına girmesin-

de baş suçlu gerici faşist güçler MC olmakla birlikte onların karşı çıkışlarını kolaylaştıran sapık unsurların varlığını da kabul etmek zorundayız. Özellikle maocuların ve diğer ters unsurların yanlış çıkışları, savaşımı üniversite duvarlarına hapsetme girişimleri gerici faşist güçlerin ekmeğine yağ sürmüştür.

Biz ilerici yurtsever gençlerin de görevlerini tamamlıya yerine getirdiği söylenemez. Çoğu yerde okullarımıza gereken önemi vermedik. Okullara devam etmedik. Faşist komandolara karşı olduğu kadar, maocu ve ters unsurlara karşı geniş öğrenci kitlesi ile yeterince bütünleşmedik. Bunda ilerici yurtsever gençlik hareketinin genç ve deneyimsiz oluşunun büyük payı vardır.

Birçok yerde savaşımı maocular ve goşistlerle savaşıma indirmedik. Savaşımın diğer ucunun faşistlerle karşı etkin savaşımı zorunlu kıldığını göremedik. Görsek bile yetersiz kaldık. Maocuları, ters unsurları, faşistleri alt etmenin kitlelerin içinde, derinliklerinde kök salmakla gerçekleştireceğini unuttuk. Savaşımın iki ucundan birisine ağırlık vermek hatalarımızın kaynağını teşkil etti.

Hatalarımız, eksikliklerimiz olmakla birlikte 1977 yılında faşist saldırıları göğüslemenin, gençliğin istemlerini yürekten savunmanın ve bu doğrultuda eylemin en güzel örneklerini verdik. Örneğin bir İstanbul Fen Fakültesi'nde GFKD (Genç Fenliler Kültür Derneği) öncülüğünde tüm Fen Fakültesi öğrencileri sadece faşist saldırıların önüne kitle olarak dikilmekle kalmadılar, öğretim üyesi - öğrenci dayanışmasını somutladılar. Faşist saldırıları göğüslerken akademik - demokratik istemler ileri sürdüler. Yeni demokratik haklar elde ettiler. Aynı türden olumlu gelişmeleri Anadoluhisarı Gençlik ve Spor Akademisi gibi daha bir çok okulda yineledik. Hatta övünçle belirtmeliyiz ki,

1977 öğrenim yılının başlarından bu yana İstanbul'da olsun, Ankara'da, İzmir'de olsun faşist saldırılara karşı en kararlı savaşımı ilerici yurtsever gençler veriyor. Devrimci geçinen ve okullarda etkin savaşımından sözeden gençlik kesimleri, diğer demokratik güçlerin işine karışmaktan kendi özlük sorunlarına eğilmezken, ilerici yurtsever gençler canını dişine takarak okullara gidiyor, can güvenliği ve öğrenim özgürlüğünün sağlanması için savaşım veriyor. Bu az birşey değildir. Sorumluluğumuz bizlerden çabalarımızı daha da arttırmamızı istiyor. Çünkü gençliğin çıkarları bunu gerektiriyor.

Bunlar, ilerici yurtsever yüksek öğrenim gençliğinin kazanç hanesine yazılacaktır. Ancak sadece ilerici yurtsever gençlerin çabaları yeterli olamaz. Üniversitelerde, yüksek okullarda faşist saldırıları, anti demokratik baskıları ilerici, yurtsever, demokrat, devrimci anti-faşist yüksek öğrenim gençliği göğüslemedikçe demokratik gençlik hareketi başarı elde edemez. Elde edilen başarılar kalıcı olamaz. Bu gerçeği kabul etmemiz, savaşım yolumuzu ona göre çizmemiz gerekir. Bu görev sadece ilerici yurtsever gençlerin değil, tüm anti-faşist yüksek öğrenim gençliğinin boyununun borcudur.

1977'DE AKADEMİK - DEMOKRATİK SAVAŞIM GERİ PLANA GEÇTİ AMA DEMOKRATİK ÜNİVERSİTE SAVAŞIMI DURMADI

Öğrenim özgürlüğü daha önce de belirttiğimiz gibi akademik - demokratik istemlerin ön plâna çıkarılabilmesi için zorunlu bir ön koşuldur. Eğer okullarda ders yapmanın olanağı yoksa, öğrenime kapalıysa orada güncel görev ders görmeyen koşullarını yaratmak için savaşımdır.

Öğrenim özgürlüğünün gündemin baştarafına

İLERİCİ GENÇLER,

İlerici yurtsever gençlik hareketi tarihinin en keskin dönemeçlerinden birinden geçiyor. İlerici yurtsever gençlik hareketi, İlerici Gençler Derneği bir yandan hızlı bir gelişme sürecinde tozu dumana katıyor. Gericisine, faşistine, maocusuna nal toplatıyor. Mevcut şubelerine yenilerini ekleyip, geniş gençlik kesimlerini kucaklıyor. Diğer yandan, çok yönlü saldırıları göğüslemek zorunda kalıyor. Saldırıları dört bir koldan İGD'yi güçten düşürme, ellerinden gelse yoketme temelinde odaklaşıyor.

Geçtiğimiz günlerde İGD'yi topun ağzına sürmek isteyenlerin balıklamasına meydana daldıkları olaylara tanık olduk. 10 gün içerisinde dört İGD üyesi genç öldürüldü. Onlarcası yaralandı, gözaltına alındı, işkenceden geçirildi. Dört İGD şubesi kapatıldı. Polis baskısı, komando terörü alabildiğine hızlandırıldı. Gerici faşist güçlerle sarmaşan maocular da saldırılarda etkin görevler üstlendiler. Özellikle faşistlerin tutunamadıkları bölgelerde, okullarda faşistlerin görevlerini üstlendiler, faşist komandoları aratmadılar. Maocuların komandovari saldırılarında sadece İzmir'de 10 İGD üyesi gencin yaralanması maoculuğun misyonunu ortaya dökmek için yeterlidir.

Kuşkusuz, gerici faşist güçlerin İGD'ye saldırılarını tüm ilerici yurtsever güçlere yönelik genel saldırılardan ayrı düşünmemek gerekir. Çünkü faşist saldırılar İGD'li, CHP'li, devrimci, demokrat ayrımı gözetmiyor. Kör bir kurşun sıradan bir vatandaş bile sokak ortasında bulabiliyor. Tırmanan faşizm tüm toplumsal sınıf ve katmanlarda ağırlığını hissettiriyor. Yıkıcı sonuçlarından genç-yaşlı, kadın-erkek, işçi, köylü, memur, esnaf tüm emekçi halkımız etkileniyor. Gerçekten de tırmanan faşizm ileriden, demokrasiden yana herkesi, her kişiyi tehdit ediyor.

SALDIRILARIN SİVRİ UÇLARINDAN BİRİ DE İGD'YE YÖNELİKTİR.

Ne var ki; gerici faşist güçler genelin içinde özel hedeflere yöneliyor. Demokrasi savaşımında etkin rolü olan kuruluşlara ayrı bir değer biçiyor. DİSK'e yöneliyor. TÖB-DER'e yöneliyor. Ve İGD'ye yöneliyor. Bu örgütler için özel plânlar çiziyor.

DİSK'i sınıf uzlaşmacısı, reformist niteliğe dönüştürebilmek için içerden, dışardan, açık-gizli saldırıyor. DİSK'i demokrasi güçlerinden koparmanın plânlarını kuruyor. TÖB-DER'de daha ince hesaplar peşinde koşuyor. İKD'yi safdışı bırakmanın yollarını araştırıyor. İGD'ye vuruyor. Gerici-faşist güçler; DİSK'i, TÖB-DER'i, İKD'yi, İGD'yi ilk elde safdışı etme girişimlerini gizlemek bir yana sürekli gündemde tutuyor. Çünkü bu kuruluşları etkisiz hale getirmenin demokrasi güçlerine ağır darbeler indirmekle eşanlamalı olduğu biliniyor.

İşe İGD böylesi genel ve özel amaçlı saldırının hedeflerinden birisidir. Bunu geçmiş sayılarımızda sürekli vurguladık, vurguluyoruz, vurgulamaya devam edeceğiz. Çünkü İGD hedef tahtasındadır. Çünkü İGD gerici, faşist güçlerin listesinin başında yer almaktadır.

İGD'YE YÖNELİK SALDIRILAR ÇOK YÖNLÜDÜR

Onun için İGD'ye yönelik saldırıların tek bir koldan geleceğini, tek bir savaşım biçimi izleyeceğini sanmak yanlışların en büyüğü olur. Saldırıları çok yönlüdür. Bir yandan polisiye, faşist komandosuyla, gizli-açık cinayet şebekeleri ile saldırılmaktadır. Maocular ileri sürülmektedir. Diğer yandan ilerici, demokratik güçlerle İGD arasına set çekilmek istenmektedir. İGD ilerici, demokratik kuruluşlardan yalıtılmaya çalışılmaktadır. DİSK olaylarının İGD'ye sıvanmak istenmesi. TÖB-DER'de aynı oyunun sahneye konulması hepimizin gözleri önünde olmuştur. İGD diğer demokratik örgütlerin iç işlerine karışan, gençlik örgütünden öte üst düzeyden politik bir kuruluş olarak tanıtılmak istenmiştir. Bunun çok tehlikeli bir girişim olduğu açıktır. İGD'nin ilerici, demokratik güçlerle dayanışmasının yolunu tıkama amacına yöneliktir. Özellikle dayanışma içinde olduğu DİSK ve TÖB-DER'i İGD'ye düşman etmek istemi bu yönelimin ana hedefidir. Bu sorunun bir yönüdür. İkinci yönelim ilerici, yurtsever güçlerden yalıtılmış İGD'yi başka yönle çekmektir.

Egemen burjuvazi, birinin kanı kurumadan diğeri vurulan arkadaşlarımızın, İGD üyelerinin, birbirinin peşisıra kapanan İGD şubelerinin, faşist baskı ve saldırıların bilemediği mevcut düzene karşı kinimizi sınırsız öfkeye dönüştürmek istemektedir. Kabından taşan öfkenin

YILI OLSUN!

oturması akademik demokratik sorunların göz ardı edilmesi, en azından mevzi olarak savunulmasının zorunluluğunu yok etmemiştir. Bir çok yerde akademik demokratik özgürlükler için savaşım, can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü savaşımı ile içiçe geçmiştir.

Özellikle öğrenim özgürlüğünün göreceli olarak da olsa varolduğu okullarda akademik demokratik haklar için savaşım ön plâna geçmiştir. Öğrenim özgürlüğünün elde edilmesinde hedef olarak öne sürülmüştür. Örneğin Eğitim Enstitülerinde öğrenim özgürlüğü ve can güvenliğinin kazanılması iktidar sorunu olduğu kadar aynı zamanda anti - demokratik Enstitüler yönetmeliğine, özerkliğinin olmayışı ile de yakından ilintilidir.

Akademik demokratik savaşım ile öğrenim özgürlüğü ve can güvenliği savaşımının arasına demir duvarlar ören sektör yaklaşımları da burada belirtmemiz gerekiyor. Bu anlayış; okullara, iktidara yönelik savaşım veren kuruluşlar, öğrencileri ise savaşçılar olarak gören yanlış anlayışın ürünüdür. Bir sorunun büyüklüğünü abartıp diğer görevleri gözardı etme yanlışsıdır. Gereğinde her akademik, demokratik sorunun üniversite ve yüksek okullarda eylem birliğine temel olabileceğinin gözardı edilmesidir. 1977 yılında bunun tam tersi anlayışlarla da karşılaştık. Önündeki duvarı görmeyerek arkadaki güle uzanmaya çalışanlara tanık olduk. Ayakları yere basmayan bu anlayış, demokratik üniversite savaşımına ayak bağı olmaktan öte hiç bir işe yaramamıştır.

1977'DE YURTTLAR HIZLI BİR FAŞİSTLEŞTİRME SÜRECİNE GİRMİŞTİR

Demokratik üniversite savaşımı yurttların faşistleştirilmesi yolunda ileri adımların atılması ile de ağır kayıplara uğramıştır. Yurttların faşistleştirilmesine karşı savaşım beraberinde anti - demokratik Yurtlar Yö-

netmeliği'ne karşı savaşımı da zorunlu kılmıştır. Çünkü anti - demokratik Yurtlar Yönetmeliği ile alabildi-ne oynanmıştır. Şimdiye değin işletilmeyen maddeler yürürlüğe sokulmuş, gereğinde yeni maddeler eklenmiştir. İktidarın güdümündeki Kredi ve Yurtlar Kurumu ve bu kurumun atadığı yurt müdürleri anti - demokratik kistasını daha da derinleştirmişlerdir. İlerici devrimci öğrencileri yurtlardan atmak, faşist işgale uygun ortam hazırlamak yolunda çok yönlü bir çalışma programı izlenmiştir. Yurtlar bombalanmış, kurşunlanmış, basılmış, kapatma kararları ile öğrencilerin önüne dikilmiştir. İlerici devrimci yurt sakinlerini yıldırma, terörize edebilmek için her yola başvurulmuştur. Bir Atatürk Öğrenci Sitesi, bir Site Öğrenci Yurdu düşürülmüştür.

Yurttların faşist işgal altına girmesinde, kapatılmasında maocu ve goşist unsurların da büyük payı vardır. Özellikle AÖS'ün faşistlere bile bile teslim edilmesinde payı olan ters unsurların yakalarından ilericici, devrimci gençliğin elleri düşmeyecektir. Yurttları egemenlik alanı olarak gören ve bireysel olarak yurttları savunmayı amaçlayan bu yanlış eğilim sahipleri, gerici - faşist güçlerin işini kolaylaştırmıştır. İlerici yurtsever güçlerin de soruna yeterince sahip çıkması, karşılıklı etkileşim kanallarının açılmamasının olumsuz etkileri olmuştur.

Yurttlar sorununun çözümü ve faşist işgallerin kırılması bugün de güncel ve ertelenmez bir görev olarak önümüzde durmaktadır.

1978 YILINDA YÜKSEK ÖĞRENİM GENÇLİĞİNİ GÜÇ GÖREVLER BEKLEMEDİR

1978 yılına girerken yeni bir yıla girmenin sevincini, ileriye, geleceğe olan umudu taşıyoruz. Tüm yüksek öğrenim gençliği bunu duyuyor, hissediyor.

Ama hepimiz de biliyoruz ki, 1978 yılında biz-

leri güç görevler bekliyor.

1977 yılında da sorunlarımıza çözüm bulamadık. Aslında gerici faşist karması MC'nin sorunlarımızı çözmek bir yana, güçleştireceğini, sorunlara yeni sorunlar ekleyeceğini taa başından biliyorduk. Okullarda can güvenliği yok edildi, öğrenim özgürlüğü kalmadı. Akademik demokratik haklarımızı budayabilmek için MC önüne geleni ardına koymadı. Böylece 1978 yılına geldik. MC'nin yaşayıp yaşamayacağı tehlikede. MC'ye destek olan güçler bile bugün MC'nin sorunlarını çözemeyeceğine inanıyorlar. Yeni iktidar biçimlerini gündeme getiriyorlar. Hükümet biçimlerinin içinde özellikle AP - CHP koalisyonu işbirlikçi tekeldi burjuvazinin etkili ve yetkili çevrelerince savunuluyor. Tekelci başında bu görüş sürekli işleniyor.

Nasıl ki MC sorunlarımıza çözüm getirememişse, ileri sürülen bu yeni iktidar biçimi de çözüm getiremez. Egemen burjuvazinin tercihi ne tür bir iktidar biçiminden yana olursa olsun, üniversite ve yüksek okullarda eylem birliğini güçlendirmemizi ertelenmez bir görev olarak gündeme getirmektedir.

1978'DE YÜKSEK ÖĞRENİM GENÇLİĞİNİN

EYLEM BİRLİĞİNİ GÜÇLENDİRMEK İÇİN İLERİ

Kuşkusuz üniversitelerde, yüksek okullarda eylem birliğini gerçekleştirmemiz, var olanı güçlendirmemiz kolay değil. Tersine güçlüğü 1977 yılı deneyimleriyle apaçık ortadadır. 1977 yılında da yüksek öğrenim gençliğinin eylem birliği istenilen düzeye ulaşmamıştır. Seferlerimizdeki dağınıklık sürmüştür. Bunun nedenleri çeşitlidir. Geçen sayımızda gençliğin eylem birliği için sıraladığımız nedenler, yüksek öğrenim gençliği için de aynen geçerlidir. (Bakınız, İlerici Yurtsever Gençlik, Sayı 47, Can Güvenliği ve Öğrenim Özgürlüğü İstiyor başlıklı yazı).

Tüm olumsuz koşulların varlığına rağmen bugün yüksek öğrenim gençliğinin eylem birliğini sağlamanın nesnel koşulları vardır. Önemli olan öznel koşulların oluşumunu hızlandırmak, soruna olumlu yaklaşım getirmek, yani yüksek öğrenim gençliğinin çıkarlarını temel alarak yaklaşabilmektir. Politik sorunları ve ayırım noktalarını değil, akademik demokratik istemleri ön plâna çıkarabilmektir.

Politik ayrışımın böylesine netleştiği ve çelişkilerin sertleştiği bir dönemde eylem birliğinin üst düzeyde gerçekleşmesinin kolay olmayacağını, süreç işi olduğunu biliyoruz. Ama her akademik demokratik sorunun; öğrenim özgürlüğünün, can güvenliğinin, yurttların faşistleştirilmesinin, 1750 sayılı Üniversiteler Yasası'nın, 1472 sayılı yasanın anti - demokratik disiplin yönetmeliklerinin vb' her birinin başlıbaşına eylem birliği konusu olabileceğini savunuyoruz. Üst düzeyde eylem birliğinin gerçekleşmemiş olmasının, tek tek birimlerde eylem birliğini güçleştirmemesi gerektiğini düşünüyoruz. Her yüksek okul biriminin, her yüksek öğrenim sorununun eylem birliğinin merkezi olabileceğine inanıyoruz. Her soruna göre değişik savaşım yöntemlerinin gündeme gelebileceğini, pratikte savaşım yöntemlerinin yeni biçimlerinin bulunabileceğini, değişik savaşım biçimlerinin birlikte kullanılabileceğini ileri sürüyoruz.

İlerici yurtsever gençliğin kiminle, hangi savaşım yöntemi üzerinde eylem birliği yapacağı konusunda görüşleri açık ve kesindir. Eylem birliğimiz faşistleri ve maocuları dışarda bırakmalı, tüm ilerici, yurtsever, devrimci, demokratik solcu gençliği kapsamalıdır. Bireysel terörizmin her biçimini dışlamalı, yığınsal çıkarlar temel alınmalıdır. Unutmayalım ki kitlelerin istemlerine yönelen ve geniş öğrenci kitlelerinin katıldığı her savaşım yöntemi hem demokratiktir hem de kitleseldir.

Yüksek öğrenim gençliğinin eylem birliği doğrultusunda ileri adımlar atmamız, yüksek öğrenim kurumlarında öğrenci, öğretim üyesi, üniversite ve yüksek okul emekçilerinin eylem birliğinin de gerçekleşmesini kolaylaştıracaktır.

1978 YILINDA HER YÜKSEK OKUL BİRİMİ, HER YÜKSEK ÖĞRENİM SORUNU EYLEM BİRLİĞİNİN MERKEZİ OLSUN!..

SAVAŞA DEVAM!

kararttığı gözlerin kurtuluşu bireysel terörizm de bulacağı hayalini kurmaktadır.

GERİCİ, BESLEME BASIN İGD'YE SAVAŞ AÇMIŞTIR.

Aslında İGD'yi bireysel terörizme çekmek, bireysel terörist yöntemleri benimsiyormuş gibi lanse etme girişimleri yeni değildir. Gerici faşist güçler öteden beri İGD'ye yönelik çok yönlü saldırıları içerisinde yalan ve karalama yöntemlerini kullana gelmişlerdir. Bu uğurda gerici besleme basını, faşist yayın organlarını seferber etmişlerdir. Sayfalarında sürekli işlemişlerdir. Karalama kampanyası kimi zaman kaba görünüm almış, kimi zamanda ince, sinsî görünümlere bürünmüştür. İşte size iki eğilim, iki değişik örnek: «Moskova ve Doğu Berlin patentli, DiSK, TÖB-DER İGD ve İKD adı verilen Marksist teşkilâtların icraatlarında ne zamana kadar devam edeceklerdir. Beynelmilel komünizmin ülkemizdeki temsilcileri olan bu teşkilâtların faaliyetlerine gözlerimiz hâlâ kapalı mı kalacak? (Devlet, sayı 404) MHP'nin resmi yayın organı «Devlet»in anti-komünizmle kaynaşmış bu kaba yaklaşımına karşılık, egemen burjuvazinin «Tercüman»ının yöntemi daha usturuplu, daha ince yorumlama ile bezenmiştir. «...THKO, İGD, TİİKP, TİKKO vs gibi eli silahlı zorbaların yuvaları rahat bırakılacak ve saçılacak hedef alınacaktır...» Üstelik «Tercüman» İGD'yi karalamayı neredeyse bir kampanya haline getirmiştir. Öyle ki İGD Genel Merkezi'nin yasal tekiplerini bile vermemekte ısrar etmektedir.

Gerici, faşist güçlerin, onların beslediği basının karalama, İGD'yi bireysel terörist lanse etme girişimlerini sonuçsuz kalacağı besbellidir. Çünkü saldırıyı yönetenler bile gerçekte İGD'nin bireysel terörizm yoluna çekilmeyeceğini, İGD'nin yığınsal çıkışları, savaşımında temel almaya devam edeceğini domuz gibi bilmektedirler. Zaten onları da huzursuz eden İGD'nin doğru bir savaşım çizgisi izlemesi değil midir?

İGD TÜZÜĞÜNÜN ONAYDAN DÖNMEMİŞ OLMASI DA GENEL SALDIRININ BİR PARÇASIDIR.

İGD'ye yönelik saldırılar çok yönlü işlemektedir demiştik. Bir yandan faşist komandosu ile, polisi ile doğrudan saldırıya geçilirken, yalan ve karalama kampanyası sürdürülürken, diğer yandan İGD'nin tüzüğünün onaylanması geciktirilerek, ilerici yurtsever gençlik hareketi'nin gelişiminin önüne engeller çıkarılmaktadır. Sudan gerekçelerle İGD tüzüğü geri çevrilmiştir. Böylelikle İGD gücün düşürülmeye çalışılmaktadır. Bu girişim de sonuçsuz kalmaktadır. Tüzüğünün onaylanmamasına karşın 35 şubesi ve 30 bin üyesi ile İGD bu yönelimi de çözümsüzlüğe mahkûm edecektir.

İGD, ULUSAL DEMOKRATİK GÜÇLERLE OMUZ OMUZADIR.

Unutmayalım, savaşımında doğru çizgi izlemek, doğru savaşım yöntemlerini bilmek ve uygulamak kadar, savaşım yandaşları bulmak ve onlarla dayanışmayı güçlendirmekte çok önemlidir. İGD bugüne değin hiçbir gençlik örgütünün başaramadığı bu zor işi başarmıştır. İlerici, demokratik güçlerle sürekli dayanışma içinde olmuştur. Eğer İGD bugüne kadar saldırıları püskürtebilmişse, bunun en büyük nedeni, ilerici, demokratik güçlerle dayanışmasını güçlü tutmasındandır. Bu soyut bir şey değildir. 1 Mayıs'larda, DGM direnişinde, faşizmin tirmanışı ve hayat pahalılığını protesto miting ve yürüyüşlerinde, grev cadırlarında ve daha birçok yerlerde yaşamın içinde kanıtlanmış, elle tutulur bir şeydir. İGD'nin somut bir başarısıdır.

EN ÖNEMLİSİ, İGD, İŞÇİ SINIFININ YOLUNDADIR.

İGD'nin gücüne güç katan en önemli özelliği ise şudur. O da; işçi sınıfının yolundan yürümesidir. Bu tek yönlü bir yönelim değildir. İşçi sınıfımız da İGD'yi koruyucu kanatları arasına almıştır. İGD'nin aydınlık yolunu çizmiştir. Bu özellik İGD düşmanlarını deliye çevirmektedir. İGD'ye yönelik saldırıları sonuçsuz kalmaya mahkûm etmektedir.

İşte İGD'nin temeli böylesine sağlamdır. Bu sağlam temel herşeyden önce üyelerinin sabırlı dayanıklı, direşken, özverili çalışmaları ile gerçekleşmiştir, bundan sonra da böyle olacaktır. Sorumluluklarımızı bilelim ve buna göre davranalım. Çünkü gerici faşist güçlerin çok yönlü saldırılarını boşa çıkarmanın yolu buradan geçmektedir.

BARIŞ, ELLERİMİZDE YÜKSELİYOR

Dünya gençliği savaş dolu bir yılı daha geride bıraktı. 1977, DDGF ve UÖB'nin başını çektiği ilerici, demokrat, sosyalist, komünist ve diğer barıştan yana tüm gençlik kesimlerinin anti-emperyalist dayanışmayı yükselttiği, barış ve ilerleme yolunda önemli adımlar attığı bir yıl oldu.

Dünya barış güçlerinin; barışın sağlanması ve pekiştirilmesi, nükleer silahların kısıtlanması, genel ve tam bir silahsızlanma, detantın geliştirilmesi ve geri döndürülmez yapılabilmesi için verdiği savaşım, 1977'de yeni boyutlar kazanırken dünya gençliği barış savaşımında önemli rol oynayan etkenlerden biri oldu. 14-16 Ocak 1977'de, SSCB'nin başkenti Moskova'da yapılan Dünya Barış Güçleri Forumu ve Polonya'nın başkenti Varşova'da yapılan 6-11 Mayıs Dünya Barış Kurucuları Toplantısı tüm barış güçlerinin elde ettiği en büyük kazanımlardı. Helsinki Nihai Senedi'nin ilkelerinin hayata geçirilebilmesi için toplanan Belgrad Konferansı, emperyalizmin geriletilmesi ve dünyayı onulmaz yıkıntılara sürükleyecek yeni savaş tehlikelerinin ortadan kaldırılması yönünden önem taşıyor.

1977 dünya barış güçlerinin bu kazanımları ile belirginleşirken emperyalizm de boş durmadı. Sözde barışı savunurken öte yanda «insancıl» NÖTRON BOMBASI'NI insanlığa hediye etti. Yalnızca insanları öldüren, çevredeki yapıları zarar vermeyen bu bomba, emperyalizmin insanlık dışı yüzünü göstermesi açısından ibret vericidir. Dünya Barış Konseyi 6-12 Ağustos'u «Nötron Bombasına Karşı Savaş Haftası» olarak ilân ederek emperyalizmin bu girişimini kınadı. Dünyanın dört bir yanında barış güçleri ve bu arada dünya gençliği Nötron Bombası'nı kınayan gösteriler yaptılar... Türkiye'de ilerici gençler İstanbul'da ABD konsolosluğu önünde Nötron Bombası'nı kınayan bir gösteri yaptı.

En az ABD emperyalizmi kadar tehlikeli olan ve tüm barış güçlerinin, ulusal ve toplumsal kurtuluş savaşımı veren halkların düşmanı gerici Pekin kliği de savaş kışkırtmalarını bütün yıl boyunca sürdürdü.

FAŞİZME VE NEO-FAŞİZME KARŞI BİRLEŞİK EYLEMLER ZORUNLUDUR.

İnsanlığın düşmanı kapitalizmin en son aşaması emperyalizm, geride yanmış yıkılmış ülkeler, öldürülen binlerce ilericiyi bırakarak geri çekiliyor. 1977 boyunca Latin Amerika, Asya ve Afrika'da faşist rejimler insanlık dışı rejimlerini sürdürdüler. Şili'de, Uruguay'da, Paraguay'da, Filipinler'de, Taylanda'da, Zaire'de yine binlerce ilerici, yurtsever öldürüldü.

Şili'de kaybolan 2500 kişi hakkında açılan, BM ve UNESCO'nun da katıldığı kampanya tüm dünyada büyük yankılar uyandırdı. Paraguay'da öldürülen 16 bin kişinin, Filipinler'de tutuklu bulunan binlerce ilericinin kanına giren faşist rejimler bir yıl boyunca kan kustular. Ancak faşist baskı altında inleyen halklar da boş durmadı. Örneğin Şili'de bir zamanlar Halkın Birliği hükümetinin düşmesinde büyük rolü olan Hristiyan Demokratların işçi sınıfı öncülüğünde kurulan anti-faşist cephe yerini alması, ulusal demokratik cephelerin faşizme karşı savaşımında tek alternatif olduğunu bir kez daha ortaya koydu.

Bu arada, özellikle Batı Avrupa ülkelerinde neo-faşist hareketlerin tırmandığı ve devlet desteği bulduğu gözden kaçmadı. Özellikle Federal Almanya'da eski SS subayları ve neo-faşistler devlet desteği altında at oynattılar. 1971'de çıkarılan bir yasa ile 700 bin Alman vatandaşı hakkında soruşturma yapılırken, 3000 ilerici, sosyalist ve komünist kara listelere alınıp hiç bir yerde iş bulamazken, neo-faşistler haftalık tirajı 250 bini bulan gazete ve dergi yayınlatabiliyorlar ve devlet katında itibar görüyorlardı. İlericilere karşı uygulanan «Çalışma Yasağı», Silvia Gingold olayı ile dünya çapında yankı uyandırdı. İtalya'dan kaçırılan sicilli faşist Kappler'in geri verilmeceği Alman hükümeti tarafından resmen açıklanırken, Silvia Gingold gibi anti-faşist hareketin göbeğinde büyümüş bir ilerici hiç bir yerde iş bulamıyordu. DDGF ve UÖB'nin Silvia Gingold için açtığı kampanya büyük ilgi gördü.

İNSANLIĞIN YÜZKARASI İRKÇİ REJİMLER ÇÖKÜYOR.

Afrika'nın güneyinde ırkçı rejimler için tehlike çanları bir yıl boyunca çaldı durdu. 1977'de Güney Afrika, Namibia ve Zimbabve halkları zafere yaklaşıırken, Birleşmiş Milletler, Güney Afrika'nın tecrit edilmesinde önemli kararlar aldı. 16 Eylül 1976 Soweto başkaldırısı ile hızla gelişen savaşım 1977'de doruğuna ulaşırken, her gün yüzlerce Afrikalı'nın kıyıldığı ırkçı rejimler sonlarını biraz daha geciktirebilmek için emperyalizmin güdümündeki milliyetçi Güney Afrika liderleri ile anlaşmaya çalışıyorlar. Ancak Afrika Ulusal Konseyi - Güney Afrika, Zapu - Zimbabve ve SWAPO - Namibia öncülüğünde savaşan Güney Af-

rika halkları tüm dünya ülkelerinde saygınlık kazanıyor.

270 bin beyazın 6 milyon Afrikalı'ya kan kusturduğu Güney Afrika'da halkların ve gençliğin sömürgeciliğe, ırkçılığa, apartheide karşı verdiği savaşıma dünya gençliği etkin bir biçimde katıldı.

56 ulusal, bölgesel ve uluslararası gençlik örgütünün katıldığı «Güney Afrika'daki Irkçılık ve Apartheide Karşı Özgürlük Savaşımı Veren Halklar ve Gençliği İle Dayanışma İçin Uluslararası Gençlik Toplantısı» Helsinki'de yapıldı.

GENÇLİK İŞSİZLİĞİ YARATANLARI SUÇLUYOR.

Kapitalizm son 40 yıldır girdiği büyük bunalımın içindeydi 1977'de. Gençliğe işsizlik, geleceğe güvensizlikten başka bir şey vermeyen kapitalist ülkelerdeki 18 milyon işsiz 7 milyonunu genç işsizler oluşturunur. Bir yıl içinde genç işsizlerin sayısı İngiltere'de % 5.3, Belçika'da 8.2, Fransa'da 5.2, İtalya'da 6.2 oranında arttı.

DDGF ve UÖB bir yıl boyunca gençlerin işsizliği üzerine toplantılar düzenleyerek kapitalizmin gençliğe verdiği zararları bir bir ortaya koydular.

8-10 Temmuz 1977'de Düsseldorf'da gençliğin işsizliği üzerine bir toplantı düzenlendi. Eylül ayı içinde Budapeşte'de «DDGF Genç Uzmanlarının Gençliğin İşsizliği Üzerine Yuvarlak Masa Toplantısı» yapıldı. Yine Eylül ayı içinde kapitalist ve sosyalist ülkeler gençlik temsilcilerinin işsizlik üzerine toplantısı Dortmund'da yapıldı.

Bu toplantılarda işsizliğin temel nedenleri ortaya konarak kapitalizme ve çok uluslu şirketlere karşı savaşım kararı alındı.

1977'de, ulusal ve toplumsal kurtuluş savaşımı veren halklar emperyalizme karşı yeni kazanımlar elde ettiler. Angola'da, Mozambik'te, Vietnam'da, Kamboçya'da, Laos'ta, emperyalizmin ve sömürgeciliğin kalıntılarının temizlenmesi ve sömürden uzak düzenlerin kurulması yolunda büyük adımlar atıldı. Emperyalizmin, ulusal bağımsızlığını kazanmış ve toplumsal kurtuluş yolunda savaş veren halklara karşı giriştiği

entrikalar boşa çıkarıldı. Etyopya halkı emperyalist girişimlere karşı kahramanca savaştı. Filistin halkı, gerici Sedat rejimi tarafından İsrail'in kucağına atılmak istenmesine ve binlerce ölü vermesine rağmen ödün vermeden savaşımını sürdürüyor.

Dünya gençliği 1977'de ulusal ve toplumsal kurtuluş savaşımı veren halkların yanında yer aldı. 4-11 Ocak'ta Libya Arap Sosyalist Cemahiriyesi'nin başkenti Trablusgarp'da «Öğrencilerin, Gelişme ve Toplumsal İlerleme İçin Yeni Uluslararası Ekonomik Düzene Katkıları Üzerine Uluslararası Öğrenci Forumu» yapıldı. UÖB'nin girişimi ile Filistin öğrencileri tüm Avrupa halklarının sorunlarını demokratik komuoyuna açıklama olanağı buldular.

ULUSLARARASI DAYANIŞMA VE 11. DÜNYA GENÇLİK VE ÖĞRENCİ FESTİVALİ

1977'de dünya gençliğinin anti-emperyalist dayanışması tüm dünya çapında yeni boyutlar kazandı. 1977'nin önemli bir özelliği, 1978 yazında sosyalist Küba'nın başkenti Havana'da yapılacak olan 11. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali'nin hazırlık yılı olması idi. Tek tek ülkelerde ulusal hazırlık komiteleri kuruldu. 6-9 Nisan'da Havana'da yapılan 2. Hazırlık Toplantısına 69 ülkeden 200 delege ve 15 bölgesel ve uluslararası gençlik örgütü-

İŞTE FAŞİZM

Açlığın ve yoksulluğun tek sorumlusu Emperyalizm.

İLERLEME YILI OLSUN!

nün temsilcileri katıldı.

ABD emperyalizminin 60 mil ötesinde sosyalizmin inşasında büyük adımlar atan Fidel'in ülkesi, 1978 yazında, dünya gençliği için dönüm noktaları olan gençlik ve öğrenci festivallerinin 11.si için ev sahipliği yapacak.

1977'nin festival için hazırlık yılı olması uluslararası dayanışmanın yükseltilmesini güçlendiren nedenlerden biri oldu. Bu arada Türkiye'de İlerici Gençler Derneği tarafından kutlanan Dünya Gençlik ve Öğrenci Haftası, Türkiye ilerci gençliği için önemli bir kazanımdı.

Uluslararası anti-emperyalist dayanışma yolunda önemli adımların atıldığı, Türkiye ilerci gençliğinin dünya gençliği arasında saygınlık kazandığı bir yıl oldu 1977. Yunanistan gençliğinin çok büyük bir kesimini kapsayan KNE'nin düzenlediği 3. KNE - ODİGİTİS Festivali sonunda ortak bir açıklama yapan Türkiye ilerci gençliği, KNE ve EDON-Kıbrıs, aralarındaki dayanışmayı geliştireceklerini ve savaş kışkırtıcılığına, şovenizme ve emperyalist girişimlere karşı ortak savaşım vereceklerini tüm dünyaya ilân ettiler, UÖB'nin yayın organı World Student News'te İGD Genel Başkanı Ahmet Muhtar Sökücü ile yapılan röportaj, İGD'nin Türkiye çapında örgütlenmesinin ve dünya çapında kazandığı saygınlığın en açık belirtisidir.

Ne var ki Türkiye ilerci gençliğinin dünya gençliği ile somut dayanışmasını, uluslararası gençlik ve öğrenci örgütlerine üye olmasını yasaklayan anti-demokratik yasalar 1977'de de yürürlükte kaldı. Bu gerici yasalara karşı savaşım, 1978'de de ilerci Türkiye gençliğinin önünde duran en önemli hedeflerden biridir.

1977'deki en önemli gençlik olaylarından biri ise kuşkusuz Uluslararası Öğrenciler Birliği'nin 12. Kongresi idi. 1946'dan bu yana barış ve ilerleme yolunda büyük etkinliğe sahip olan ve 100'den fazla ülkenin öğrencilerini bünyesinde barındıran UÖB'nin Sofya'da yapılan 12. Kongresi, acil hedeflerin santanması açısından büyük önem taşıyordu.

Simdi dünya gençliğinin önünde koskoca bir yıl var. Emperyalizme, faşizme, sömürgeciliğe, yeni - sömürgeciliğe, ırkçılığa, apartheide karşı savaşımın dolu gelecek bir yıl 11. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali ile anılacak, gençliğin anti-emperyalist dayanışma, barış ve dostluğunun yükseleceği bir yıl. Dünya gençliği 1978'de de barış, silahsızlanma, detantın pekiştirilmesi ve geri döndürülmez yapılması yolunda üzerine düşeni yapacak. Afrika, Asya ve Latin Amerika'da

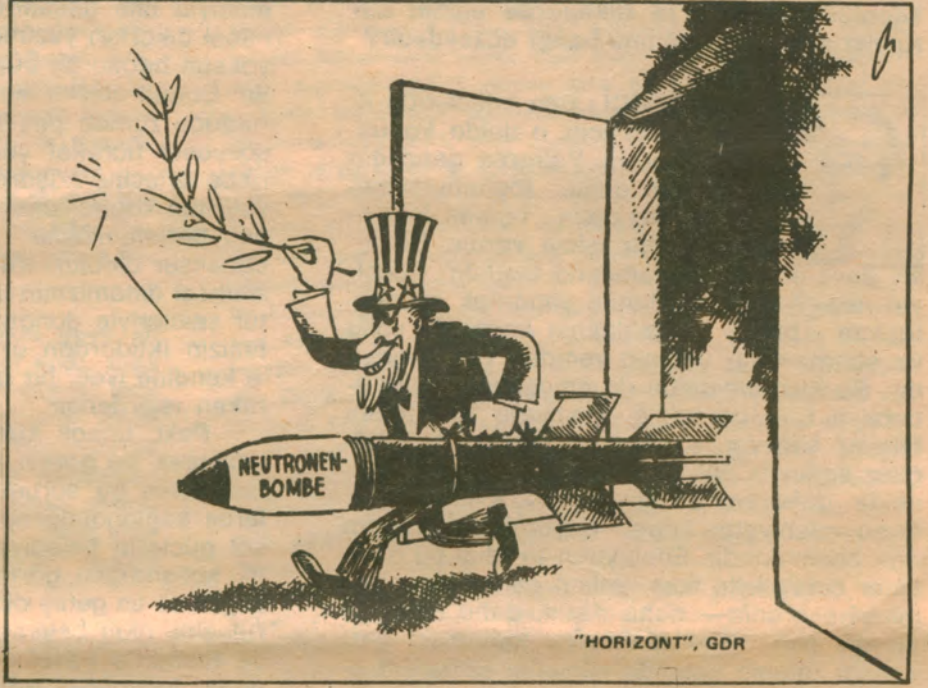
ulusal ve toplumsal kurtuluş savaşımı veren halkların yanında yer alacak; barış, demokrasi, toplumsal ilerleme ve sosyalizm

yolunda dünya sosyalist sisteminin ve tüm barış işçilerinin verdiği savaşıma etkin bir biçimde katılacaktır.

YAŞASIN DÜNYA GENÇLİĞİNİN ANTI - EMPERYALİST DAYANIŞMASI

YAŞASIN TÜRKİYE GENÇLİĞİNİN DÜNYA GENÇLİĞİ İLE OLAN DAYANIŞMASI

II. DÜNYA GENÇLİK VE ÖĞRENCİ FESTİVALİ İÇİN İLERİ 1978 BARIŞ VE İLERLEME YILI OLSUN

Silahsızlanmaya Amerikan katkısı(!)

FESTİVALE DOĞRU

Prag 1947 : 72 ülkeden 17 000 genç insan 1. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali'nde bir araya gelir.

Berlin 1973 : 140'ı aşkın ülkeden 25 000 genç ve öğrenci 10. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali için toplanırlar.

HAVANA 1978 : Dünyanın dört bir yanından gelecek olan gençler ve öğrenciler anti - emperyalist dayanışma, barış ve dostluk için sosyalist Küba'nın başkenti Havana'da bir araya gelecekler.

Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivalleri dünya gençliğinin barış ve ilerleme savaşımında önemli dönüm noktalarıdır. Binlerce gencin bir araya gelip yeni savaşım kararları aldığı birer zirvedir festivaller.

1945 Kasım'ında, II. Dünya Savaşından bir kaç ay sonra 63 ülkenin gençlik temsilcileri Londra'da bir konferans toplayarak bir gençlik festivalinin düzenlenmesine karar verdiler. Bu festival hangi felsefi ve dinsel görüşü temsil ederse etsin, bir tek amaç; «barış için» tüm gençlik kesimlerini bir araya getirecekti. Bir çok seminerler ve toplantılardan sonra 1947'de Prag'a gelindi.

1947 Prag I. Dünya Gençlik Festivali'nin açılışında zamanın Çek Başbakanı Klement Gottwald şöyle diyordu: «Prag'daki Gençlik Festivali'nde, savaşın ve faşist terörün acılarını bizzat tadan dünya gençliğinin savaşa ve faşizme karşı savaşım azmi dile geliyor. BARIŞ! Prag'dan tüm dünyaya yayılan ve tüm şerefli insanlardan yanıt bulan bir çağrı.»

I. Festival, Hiroşima ve Nagazaki'de binlerce kişinin ölümüne yol açan Amerikan Cumhurbaşkanı Truman ve yarattığı «Truman Doktrini»nin mahkûm edilmesi ile belirginleşti. Festivale katılanlar Alman faşistleri tarafından yerle bir edilen ve tüm sakinleri öldürülen Lidice kentini ziyaret ettiler.

Burada faşizmin ve gericiğin kalıntılarına karşı tüm dünya çapında savaşımını sürdüreceklerine bir kez daha and içtiler.

DÜNYA GENÇLİK FESTİVALİ İÇİN KUMANDAN FİDEL CASTRO'NUN DÜNYA GENÇLİK VE ÖĞRENCİLERİNE MESAJI

Değerli yoldaşlar,
Ülkemizde bulunduğunuz için ve önümüzdeki çok önemli bir festivale katkıda bulunduğunuzdan dolayı sizleri kutlarım.

Küba Devrimi tüm kaynaklarını ve gücünü gençliğe adamıştır. Biz gençlik için sa-

vaştık ve bu uğurda tarihimizin çeşitli aşamalarında binlerce ilerci, yurtsever genc canlarını verdi.

Bizi mutlu kılan en önemli olay, gençlerimizin 30 yıl boyunca festival geleneğini sürdürmeleri ve festival geleneğine sahip çıkmalarıdır. Geçen 30 yıl süresince Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivalleri güçlü bir dayanışmanın ve insanlığın yüksek ideallerinin simgesi olmuştur.

Küba Devrimi, ABD emperyalizminin saldırılarının hedefi olmuştur. Hâlâ da büyük bir ekonomik abluka altındadır. Bu yüzden dünya ilerci güçlerinin, sosyalist ülkelerin, özellikle Sovyetler Birliği'nin uluslararası dayanışmasının önemini çok iyi bilmektedir.

Bu vesileyle tüm uluslararası festival hareketlerine, uluslararası devrimci, demokratik, ilerci gençlik ve öğrenci hareketine, Devrim ile dayanışma gösteren tüm dünya gençliğine şükranlarımızı iletmek isterim.

Bu büyük değişim yılları içinde yetişen genç Küba'lılar dayanışmanın ve enternasyonalizmin anlamını çok iyi bilmektedirler. Emperyalist saldırılara, sömürgeciliğe, faşizme, ırkçılığa ve gericiliğe karşı yeni bir yaşam düzeni kurmak için savaşan tüm halklarla dayanışma içerisindeyiz.

Bu gerçekler sosyalist ülkemiz gençlik ve öğrencilerinin her zamankinden daha güçlü bir şekilde insanlığın barış, özgürlük ve ilerleme savaşımına büyük katkılarda bulunacak olan festival sorumluluğunu kabul etmelerini mümkün kılmaktadır.

1978 yazında sizleri Havana'da ağırlamaktan büyük bir kıvanç duyacağız.

Sizleri yüreğimin tüm sıcaklığı ile karşılıyor ve çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

FİDEL CASTRO RUZ

GENÇLİĞİN KÜLTÜREL GELİŞİMİNDE

ASIM BEZİRCİ
Edebiyat Eleştirmeni

AHMET YÜRÜR
Müziyen

VECDİ SAYAR
Sinematek Der. Başkanı

CIHAT ARAL
Görsel Sanatçılar Der. Y.K. üyesi

İYĞ — Sayın konuşmacılar, «Gençliğin kültürel gelişiminde sanatın yeri ve rolü» konulu oturumumuzu iki bölümde sunmak istiyoruz. Önce, «gençler için sanat eğitimi gerekli midir?», «gençlerin kültürel oluşumunda sanatın rolü nedir?» Ülkemizde eğitim kurumlarında sanat eğitimi hangi düzeydedir?

ASIM BEZİRCİ : Ben edebiyatla ilgili olduğum için o dalda konuşmak istiyorum. Yalnızca gençliğin eğitimi için değil, toplumumuzda yaşayan herkesin eğitimi için edebiyatın bir işlevi vardır. Bu işlev önce edebiyatın tanımına bağlıdır. Edebiyat nedir? Kaba bir tanım yaparsak «doğa - toplum - birey» gerçekliğinin imgesel yolla ve sanatsal bir üslupla yeniden yaratılmasıdır. Bu kısa tanımdan da anlaşılacağı gibi edebiyat bize gerçekliği tanımada bir takım bilgiler sağlıyor. Kuşkusuz bilim de bize bilgiler sağlıyor. Bilimin sağladığı bilgiler nesneldir, daha çok da kavramlarla dile getirilir. Oysa edebiyatta imge, duyarlık ve anlatım ağır basmaktadır. Edebiyatın taşıdığı bu özellikler dolayısıyla bize iletilen gerçeklik —bilminkine oranla— daha derin, daha etkili ve sürekli olur. Nitekim Engels, toplumsal gerçekliği tanıma yolunda romancı Balzac'ın eserlerinin, okuduğu bilimsel çalışmalardan, araştırmalardan daha çok kendisine yararlı olduğunu söylemiştir: «Zamanın en bilgili tarihçilerinden, ekonomistlerinden ve istatistikçilerinden toptandan daha çok şeyi Balzac'ın eserlerinden öğrendim.» Bu açıklama da gösteriyor ki gerek insanları, gerek doğayı, gerekse toplumu tanımada edebiyatın büyük etkinliği vardır. Edebiyat bize bizim gibi düşünmeyen, duymayan değişik ülkelerin, zamanların değişik kişilerini tanımaya yardımcı olmaktadır. Böylece hem ayrıcalıklı, hem de birleştirici noktaları ortaya serdiğinden edebiyatın aracılığı ile çeşitli çağlardaki, çeşitli yerlerdeki insanlarla bağlaşma, tanışma ve düşüncelerini, duygularını öğrenme olanaklarına kavuşmuş oluyoruz. Dolayısıyla, edebiyat insanları birbirleriyle tanıştırmayı birleştirmede önemli bir rol oynuyor. Onun için edebiyata, sanata insanları «ruh mimarları» adı veriliyor. Ruh mimarlığı devrimcilik alanında daha etkin bir işlev kazanıyor: Toplumu tanıma ve değiştirme yolunda bize katkıda bulunuyor. İnsanlara bilinç götürebiliyor, onlara yaşama sevinci, direnme gücü, dayanışma isteği verebiliyor. Bütün bunlar zihinsel yetilerimizi de eğitmeye, geliştirmeye yardımcı ediyor. Ayrıca edebiyat bütün sanatlar gibi insanlara estetik bir haz veriyor... Taşıdığı bütün bu eğitici, öğretici ve geliştirici özellikleriyle edebiyat insanları dogmatik, şematik ve sekte olmaktan da bir yere kadar kurtarabilir. Bu bakımdan gençlerin edebiyat yoluyla eğitimi, onların politik ve ekonomik savaşımalarında da kendilerine olanaklar sağlayacaktır. Öbür insanları daha iyi anlamayı, hoşgörülü, gerçekçi olmayı, karşısındakinin duygularını, düşüncelerini sezebilmeyi ve ileriye dönük tasarılar kurmayı edebiyat kolaylaştıracaktır. Bundan ötürü gençliğin, hatta herkesin eğitiminde edebiyatın önemli bir rolü olacağına inanıyorum.

AHMET YÜRÜR : Türkiye'de devletin, hizmet sektörünün en geri kalmış alanı kültürdür. Kültür etkinliğimizin bu perişanlığına, olanaksızlıklar yüzünden değil, gelmiş geçmiş hükümetlerin özgürlük, çağdaşlık, yaratıcılık gibi toplumu ileriye götürmeye yönelik itici güçlerden korkmaları

yüzünden düştük. Çok geniş bir yüzeye yayılan ve çok büyük bir nüfus barındıran yurdumuzda kültürün yeşermesi için kamu yatırımlarına gereksinme vardır. Egemen güçler Kültür Bakanlığı'nı sağ bir kültür yaratma amacıyla bile geliştirmeye yanaşmıyorlar. Sınıfsal çıkarları yüzünden Türkiye'yi kültürden yoksun bırakarak büyük kayıplara yol açıyorlar. Bunun acısını ileride işçi sınıfı iktidarı kurduğunda zaman pek fazla çekeceğiz. Artık sosyalist hareket yeryüzünün çeşitli yörelerinde öylesine başarıya ulaştı ki, kitleler sosyalizmin kapitalizme üstünlüğünü kolaylıkla, pek derinlemesine tartışıp bilinçlenmeden benimser cıdular. Kitleyi oluşturan bireylerde zihinsel dinamizmin uyarılması, zihinlerin kültür seveleriyle donatılması, işçi sınıfı hareketimizin iktidardan uzak olduğu dönemde bile kendine ivedi bir görev olarak görmesi gereken işlerdendir.

Peki, ancak kamu yatırımlarıyla başarılabilecek bu görevi sol güçler nasıl başarabilir? Ben bu sorunun çözümünün belediyelerce sağlanabileceği kanısındayım. Gitgide sol güçlerin belediyelerin yönetiminde etkinlik kazandığını görmekteyiz. Türkiye'de en özgür ve en geniş olanaklara sahip resmi kuruluşlar olan belediyeler, kent halkını basit ve tüketime yönelik eğlencelerle oyalamaya değil, insanlığın tarih boyunca ortak mirası olmuş, bilinçlendirici bir kültür etkinliği ile zenginleşmeye yönelik yatırımlarda bulunmaktadır. Şehir Tiyatroları, Şehir Sinema Kulüpleri, Müzik Kulüpleri, Korolar, Küçük Orkestralar, Edebiyat Kulüpleri vb. kurumları ve bu etkinlikleri sürdürmekte direnmeleri gerekir.

Belediyeler eliyle geliştirilecek kültür etkinliklerinin bir de yerelleşme yönünden yararı vardır: Bizde burjuvazinin kültür alanındaki karakteristiklerinden biri, kültür hareketini aşırı derecede merkezileştirme ve ülkenin çeşitli bölgelerindeki yerel özelliklerden soyutlama çabası olmuştur. Bunun örneklerini radyolarımızdaki «Yurttan Sesler»de görürüz. Folklor temsillerinde karşılaştığımız kuşa çevrilmiş halk oyunlarında görürüz. Edebiyatımızda diyalektler milli bütünlüğü parçalayıcı görüldüğünden tehlikeli sayılmışlardır. Yani yerelleşme çatışan bir ulusallık kavramı getirilmek istenmiştir. Oysa bunların birbirini tamamlayan öğeler olması gerekir. Yerellik yarının sosyalist toplumunun başlıca zenginliklerinden biri olacaktır. Şimdiki yıllarda da belediyelerin eliyle yürütülecek kültür etkinliklerinde bu yerel, özgün karakterlerin yavaş yavaş kültürümüzde yer alması sağlanabilir.

VECDİ SAYAR : Sorunuzun yanıtı kesinkes evet. Gençler için sanat eğitimi gereklidir. Ve bugünün Türkiye'sinde de bu gereksinme vardır. Bir kez, ülkemizde kültür alanındaki yaygın bilinçsizlik ve kavram kargaşası bu gerekliliğin en büyük nedeni sayılmalı. Kültür alanında varolan ilgisizlik ve uyumsuzluk egemen ideolojinin, burjuvazinin elindeki tüm olanaklarla, kendi yoz kültürlerini yaymak konusundaki çabaları karşısında büsbütün önem kazanıyor. Ve bizim kültür alanındaki çabalarımızın yetersizliği, sanat eğitimine gereğince önem vermemiz sonucunda gençliğin kültürel oluşumu sahipsiz kalıyor. Yüksek öğrenim kurumlarında da aynı sahipsizlik sürüyor ve faşizm bu kurumları teker teker ele geçiriyor. Sanat alanında eğitim yapan birçok öğrenim kurumu bugün faşist bir öğrenim programlamakta, hatta bunları yürürlüğe koymakta. Milli Güzel Sanatlar Akademileri, Milli Kon-

servatuarlar, Milli Sinema Akademileri gibi tasarılar hazırlanmakta, uygulamaya konmakta.

Çıkış noktamız gençlik olduğuna göre gençliğe sanat eğitimi neden gereklidir? Gençlik bir toplumun en devingen kesimlerinden biri, toplumu ileriye götüren güçlerin başında geliyor. Gençliğin edebiyat, plastik sanatlar, müzik, sinema gibi sanatların etkisiyle çağımızın dünya görüşüne sahip çıkmaları, bilinçlenme süreçlerini daha hızlandıracak ve daha sağlıklı olmasını sağlayacaktır. Gençlik içindeki olumlu politikleşme sürecine paralel bir kültürel belirleme sürecinin çok yetersiz olduğu kanısındayım. Burjuvazinin emrindeki gençliğe yönelik kitle iletişim araçlarıyla, sol güçlerin elindeki yayınların etkinliği karşılaştırılırsa önemli bir nicelik farkı görülür. Ve gençlik bu alanda ister istemez egemen ideolojinin tuzaklarına kapılabilir. Politik alanda solcu bir konuma sahip olsa da kültürel plandaki donanımdan yoksun kalabilir.

Kültür kurumlarının, eğitim kurumlarının bugünkü durumları üzerinde fazlaca durmaya gerek yok. Şu anda sinema alanında üç - dört okul çalışmakta. Bunların bugünkü politikalarında genel eğilim, pratikten oldukça kopuk neredeyse lise ders düzenlerine koşut bir eğitim programına sahip çıkmaları ve sinema gibi uygulamadan hiçbir zaman ayrılamayacak bir alanda fazla kuramsal ve gerçek koşullarımızın dışında bir uygulamaya gitmeleri öğretim programlarının ve kadrolarının yetersizliğinden ileri geliyor. Okulların bugünkü düzen içinde de olsa gençlerin sanat eğitimi yoluyla bilinçlenmesine katkıda bulunabileceğini sanıyorum. O yüzden eğitimin önemi ve yararı üzerinde duruyorum. Sosyalist ülkelerde kültür ve sanatın geniş kitleler içinde kazandığı yaygınlığın özellikle eğitim kurumlarının başarısı olduğu bir gerçek. Sovyetler Birliği'nde yılda 35 bin kişi sanat okullarından mezun oluyor. Bu, ülke çapında bir kültür hareketinin gençliğin eğitimi açısından ne denli önem taşıdığını belirtse gerek.

CIHAT ARAL : Gençlerin sanat eğitimi ve kültürel oluşumlarında, sanatın işlevi konusunda ülke gerçeklerine inerek soruna daha sağlıklı yaklaşmış oluruz. Üstüya piya bağlı sanat - eğitim ve kültür kurumları ülkemizin geri kalmışlığıyla adeta özdeşleşmiştir. Bu kurumlar egemen güçlerin ve burjuva yasalarının güdümünde içinden çıkılmaz bir duruma itilmiştir. Ülkemizde lise ve üniversite çağındaki gençlerin ancak % 5 - 6'sı öğrenim yapabilmektedir. Buradan ulusal gelirden büyük oranda pay alan kesimin ayrıcalıklı eğitim yaptığı gerçeği ortaya çıkmaktadır.

Biliyoruz ki insan varoluşundan beri bilgi edinen, bilgileriyle ihtiyaçlarını yaratan, üreten, geliştiren bir varlıktır. İnsanın yaratıcı gerçekliği de bilgiden kaynaklanır. Ve bilgilenme kapitalist sistemin değerleri içinde yapılmaktadır. Ülkemizde eğitim kadar sanat ve kültür yapısı da bu sistemin değerleri içinde farklı bir durum göstermiyor. Sanat eğitimi yapan kurumlara girmeyi amaçlayan pek çok gencin karşısına öncelikle her iktidar değişikliğinde eğitim kurumlarındaki yöntem ve uygulamalar da değişmektedir. Örneğin liselerde resim ve müzik derslerinin kaldırılıp, yerine ahlak dersinin konulması gibi. Böylece daha ilk adımda sanatın gerekliliği, kavramı ve felsefesi öğretilmeden bu konuda bir engel konulmaktadır.

Plastik ve uygulama alanında sanat eğitimi yapan kurumlarda eğitilen sanatçı olmaya hazır gençler ne kadar yetenekli olursa olsunlar, kapitalist sistemin değerleri ile karşılaşmaktadır. Batıdan aktarılan yöntem ve kurullarla kendi kültür değerlerinin olanaklarından ve toplumun en ileri ve geniş kesimlerinin taleplerinden uzaklaştırılmaktadır.

İYĞ — Şimdi de gençlerin gerek eğitim kurumlarında, gerekse bunların dışında kalan demokratik örgütlerde ya da bireysel olarak kültür ve sanat yönünden yetkinleşebilmek için neler yapabilecekleri konusu üzerinde duralım.

SANATIN YERİ VE ROLÜ

ASIM BEZİRCİ : İçinde yaşadığımız kapitalist toplum düzeninde eğitim egemen sınıfların denetiminde altında bulunmaktadır. Okullarda, eğitim düzeninde sözü geçen eğitim, egemen sınıfların çıkarları doğrultusunda yapılan eğitimidir. Bu bakımdan biz, egemen sınıfların eğitim kurumlarından, okullardan gerek halkın, gerekse gençliğin ilerici doğrultuda eğitilmesini bekleyemeyiz. Engels 1845'de yayınlanan «İngiltere'de Emekçilerin Durumu» adlı eserinde şöyle diyor : «Burjuvazinin işçi sınıfının eğitiminden umacağı pek az, ama korkacağı pek çok şey vardır.» Bu yalnızca işçiler için değil, onların çocukları olan gençler için de geçerlidir. Şu halde, bizim, kapitalist toplumda, istediğimiz eğitimi devlet eliyle gerçekleştirmemiz olanak dışıdır. Bize ancak egemen sınıfların kontrolü dışında birtakım eğitim yolları aramak düşmektedir. Sanat ve kültür herşeyden önce işçi sınıfının bilimine dayanmak zorundadır. Yalnızca Türkiye'deki değil, bütün dünyadaki halkların, işçilerin kültür, sanat, edebiyat ürünlerini eleştirerek özümleyip aşmak zorundayız. Ulusal ve evrensel kültür - edebiyat ürünlerini eleştirici bir gözle tanımak, ayıklayıp almak, ayrıca emperyalizmin kültür politikasına karşı ulusal kültürün değerli yanlarını, bu arada ulusal kültürün temel kaynağı halk kültürünü savunmak gerekmektedir. Bu görevleri devletin denetimi altında bulunan resmi kurumlardan sağlayamayacağımıza göre, bu iş devrimci, ilerici, sol partilere, sendikalara, derneklere, odalara, belediyelere düşmektedir. Bunların yayın organları, sanat-kültür kolları söylediğimiz doğrultuda bir sanat-edebiyat-kültür eğitimi yapmakla görevlendirilebilir. Özellikle sendikalarda ve gençlik örgütlerinde işçilerin ve gençlerin ekonomik ve politik bilinçlenmesi, eğitim yoluyla yapılan çabalara onların kültür ve sanat alanında da eğitilme eylemi eklenebilir. Ülkemizde Tanzimat'tan beri politik eylemle, sanat - edebiyat eylemi atbaşı yürümüştür. Namık Kemal, Tevfik Fikret, Nazım Hikmet, Sabahattin Ali, Orhan Kemal ve diğer yazarlarımız hep sanatla politikayı atbaşı yürütmüşlerdir. Fakat 1960'dan sonra yalnızca ideolojik, daha doğrusu politik, doktriner eserlerin okunup yayılması toplumcu savaşım için yeterli görülmemiştir. Oysa edebiyat ve sanat ideolojik eylemin ayrılmaz bir parçasıdır. Ekonomik, politik savaşımın daha iyi sonuç alabilmesi için sanat edebiyat eğitiminden de yararlanmak gerekmektedir. Onun için gerek devrimci dernekler, gerekse partiler, odalar, sendikalar, belediyeler, kendi olanaklarını kullanarak, işçilerin, öğrencilerin, giderek gençliğin eğitiminde rol almalıdırlar. Ben bugünkü koşullarda şimdilik başka bir çıkar yol göremiyorum...

AHMET YÜRÜR : Sosyalist gençliğin siyasal etkinlik yanında, kültürel etkinlikte de bulunmasının devrimci bir görev olduğu uzun süredir kimsenin kabul etmeye yanaşmadığı bir gerçektir. 1960'da işçi sınıfının kısıtlı bir legal etkinlikte bulunmasına müsaade edildiğinden beri tüm dikkatler siyasal düşüncelere döndü ve sanatçılık hafife alınıp oldu. Umarım şimdi dengeleme sağlansın.

Gerçekten sanat - kültür etkinliği bir hizmet sektörüdür. Örneğin Macaristan maddi kaynakları fazla olmayan bir ülke. Fakat orada devlet kültür etkinliğine büyük bütçe ayırıyor. Bizde denir ki, piyano burjuvaların evinde bulunur. Oysa Macaristan'da her köye birkaç tane piyano yerleştirebilmek için dışarıdan piyano ithal ediyorlar. Köylerde her okula piyano konuyor, oralara konserler gönderiliyor. Orada elde edilen sonuçları bizim elde etmemiz olanaksızdır. Bizde sayılan kuruluşlar içinde (belediyeler, sendikalar vs.) yapılacak harcamalar sınırlı oluyor. Ancak bu kuruluşlar sonuç alabilecek çalışmalara girebilirler. Örneğin kreş sorunu da bir kültür sorunu. Kreş çocukların kapatıldığı bir kümes değildir. 3-6 yaş insanın olduğu yaşdır. Buralarda gerek plastik sanatlar, gerekse müzik, sinema, tiyatro için çocuklara gerekli temel verilebilmektedir. Sendikalar, işyerlerine talepte bulunurken, kreşlerin kültür eğitiminde de rol oynamasını buna katmalıdırlar.

VECDİ SAYAR : Edebiyat alanıyla diğer sanat dalları arasında bir takım farklılaşmalar var. Örneğin, bir müzikçinin veya sinemacının, tiyatrocunun yetişmesinde, edebiyatçıya göre daha özgün teknik beceriler kazanılması gerekli. Ve salt sinema - yanılma yöntemi, amatör çalışmalar yoluyla bu becerilerin elde edilmesi oldukça güç, kanımca. Yeni bir kültür yaratacak olan gençlerin yetişmesinde kültür eğitiminin önemli bir rolü olsa gerek. Bu kişilerin Lenin'in dediği gibi öncelikle sağlam bir burjuva kültürüne sahip olmaları gerekli. Bu da en kolay biçimde gene resmi eğitim kurumları aracılığı ile gerçekleştirilebilecek bir iş. Bu kurumların şu anki politikaları, devletin kültür düşmanlığı politikasının güdümündedir. Bu nedenle bu kurumlar içinde verilecek savaşım çok önemli. Gerek öğretim üyeleri kadrosunca, gerekse öğrenci kesimince verilecek savaşım, bu kurumlardaki tedicri bir iyileşmeyi, en azından eğitimle uygulama arasındaki kopukluğu ortadan kaldırıcı bir takım önlemler alınmasını zorlayabilir. Bugün işçi sınıfı ideolojisini benimsemiş ressam, müzisyen, sinemacı dostlarımızın yapıtlarında bir takım teknik yetersizlikler var. Bu kurumların ortaya koyabileceği bir takım çalışmalar ilerici nitelikteki sanat ürünlerinin gerek düşünce, bilinç düzeyini, gerekse estetik düzeyini yükseltmede önemli görevleri vardır.

Bir başka önemli konu da gençliğin kültür ve sanat eğitiminin salt profesyonel sanatçı olmak yönünde değil, hangi alanda çalışırsa çalışsın, dünyayı kavramasında önemli bir araç olmasıdır. Sinemadan örnek vereyim. Sadece iyi bir sinemacı olmak için eğitim zorunlu değil, iyi bir sinema seyircisi olmak için de eğitim gereklidir. İyi bir sinema seyircisi, sinemamızın geleceğini belirleyecek itici bir güç olacaktır. Bugün eğitim kurumlarının dışındaki alan, ilerici - devrimci sanatın gelişebilmesi için mutlak daha elverişli ve ihmal edilmemesi gereken bir alan. Yine tüm ilerici demokratik kitle örgütlerinin bu sanat dallarındaki çalışmalarını profesyonel niteliklere daha fazla önem vererek sürdürmeleri gerekiyor, kanımca.

CİHAT ARAL : Sorun sadece sanat eğitimi yapan kurumlarda bitmiyor. Her ne kadar bu kurumların demokrat bir görünümü varsa da kapitalist sistemin, burjuva değerlerinin etki alanında olduğu gerçeği de o kadar vardır. Bu kurumlar plastik alanda sanatçı yetiştirmek amaçını taşıyorlarsa da, iyiyi, güzeli, doğruyu görmeyi öğrenmiş sanatçı - demokrat insan yetiştirmeyi amaçlamalı. Bu kurumların dışındaki sanatçı gencin toplumsal sorumluluk olan bir örgütlenmenin de içinde yer alması gerekmektedir.

Burada gençliğin kültürel oluşumu konusundaki soruna da yine marksist açıdan bakmak zorundayız: Biliyoruz, yaşıyoruz ki, bilim ve öğrenim kişiliği disipline eder. Disiplin yaratıcı yeteneği ve kişiliği geliştirir, bir örgüt bilincine ulaştırır. Örgütsüz ya da bilgilenmemiş kişilik veya birey geçmiş, eski değerlere az çok bağımlıdır. Oysa sanat ve kültürden ileriye yönelik paylar almak, bilgi ve yaratıcılıkla olabilir. Kaynağını halk sanatı ve kültüründen alan, işçi sınıfı bilimi ve onun ilkelerine sahip çıkarak bu yolda sanat ve edebiyatın yaratılmasında öncülük yapmış kişiler görüyoruz: Örneğin, Nazım Hikmet, Orhan Kemal, Sabahattin Ali gibi.

Geleceğin toplumunu yaratacak güçlerin ve gençliğin doğa - bilim - toplum ve insan ilişkilerini ortak ve insancıl bağlarla, adil, barış içinde yaşanılır bir dünya için örgütlü ve disiplinli bir savaşım gereklidir. Burada başlayan sorumluluk ve görev içinde yaşadığımız çağda tüm boyutlarıyla verilen savaşım, sanat eğitimi yapan kurumlarda olduğu kadar, yaygınlaşması, kitlelerle bağ kurması açısından demokratik kitle örgütlerine, gençlik kuruluşlarına, sendikalara da düşüyor. Sonuç olarak sanat ve kültürün bilimsel ve yaratıcı karakterinin anti - emperyalist çizgide sınıf savaşımı bilinciyle verildiğinde kitlelere götürülecek önemli ve etkin bir silah olacaktır.

AÇIK OTURUM

ASIM BEZİRCİ : Geçmiş değerlerle ilgili söylenenlere bir iki ek yapmak istiyorum. Biz, geçmiş değerlerin tümüne karşı değiliz. İnsanlığın yüzyıllar boyunca oluşturduğu kültür ve sanat ürünlerini bilimsel sosyalist bir açıdan eleştirerek, özümseyerek, onların bugün için geçerli, yararlı, ilerici, demokratik, hümanist yanlarını alarak sürdürmek, daha doğrusu aşmak zorundayız. Soruna bu açıdan baktığımızda bence, işçi sınıfı kültürünün, sanat ve edebiyatının dayanacağı temel kaynak halk kültürü ve sanattır. Ama halk kültür, sanat ve edebiyatına da işçi sınıfı biliminin, Marksçılığın getirdiği yöntem ve felsefe ile yaklaşmak, onu eleştirerek özümleyip aşmak gerekmektedir. Elbette sanatı, edebiyatı geliştirirken yalnız kendi ulusal kaynaklarımıza, özellikle halk kaynaklarına dayanmakla yetinmeyeceğiz. Batının ve öbür ulusların, yani bütün yer yüzü insanların oluşturduğu kültürlerden de yararlanacağız. Fakat bunlardan yararlanırken temel ölçümüz onları olduğu gibi kabul etmemek, kendi felsefe ve yöntemimize göre yargılayarak içinden bizim için yararlı ve yararlı öğeleri almak ve ayıklayıp geliştirmek olmalıdır. Bu bakımdan biz, ulusal ve evrensel kültürün yaşayan, diri, değerli ve insanlığı ileriye, mutluluğa, güzelliğe, gerçekliğe götürecek bütün yanlarının en doğal, en keskin mirasçılığıyız. Ama bu yanlara karşı olan bütün ölü, çağdışı, geri, yoz değerlerle savaşmak da yine bizim boynumuzun borcudur.

VECDİ SAYAR : Son birkaç yıl içinde ilerici belediyelerin iyiniyetli birtakım çıkışları olumlu sonuçlar vermeye başladı. Bu konuda sanırım doğru yaklaşım tüm kültür potansiyelinin böyle bir oluşuma olanak sağladığı yörelerde yerel tiyatroların, yerel konservatuarların kurulması ve buralarda kendi çevrelerinin potansiyellerinin harekete geçirilmesi olmalıdır. Bu eğitim merkezlerinin yurt çapında yer kültür evleri örgütlenmesi içinde yer almaları tasarlanabilir. Bugünkü düzen içinde demokratik kitle örgütlerinin ve sendikaların mutlaka böyle bir yapı içinde yer almaları gerekir. Sonuç olarak diyebilirim ki, eğitim kurumları içinde verilecek savaşım, daha dinamik bir kültür ortamının yaratılması için yapılacak çalışmalar, eğitim kurumları dışında geliştirilecek çalışmalarla bir bütünlük oluşturabilir. Yani geleceğin olumlu kültür ürünlerinin temel taşlarından biri eğitim kurumları içinde, bir diğeri ise, bu kuruluşlar dışındaki özerk ortamlarda gerçekleştirilir.

IGD
FOTOFİLM
KOLU

FOTOĞRAF
KURSU

IGD FOTO-FİLM KOLU tarafından düzenlenen fotoğraf kursu 8 Ocak 1978'de başlayacaktır. Herkes açık ve ücretsiz olan kursta, fotoğraf makinesinin tanınması, renkli ve siyah-beyaz filmlerin özellikleri, uygulamalı film yıkama ve kart basımı, fotoğraf hileleri vs. gibi konular işlenecektir.

Kurs sonunda kursiyerlerin fotoğraf çalışmalarının yer alacağı bir sergi açılacaktır. Ayrıca, kurs sonunda fotoğraf terimleri sözlüğü, fotoğraf literatürü ve kurs notları özeti kursiyerlere dağıtılacaktır.

Kursa katılmak isteyenler IGD FOTO-FİLM Kolu'na başvurabilecekleri gibi, kursun başlama günü de kayıtlarını yaptırabilirler.

Kurs 8 Ocak 1978 Pazar günü saat 16.00'da başlayacak ve altı hafta -yalnız pazar günleri 16-18 arası- sürecektir.

Kurs yeri : TÜTED salonu
Abdülhakhamid Cad. No : 25/4
Taksim Kan Morkezi Üstü
TAKSİM

SPOR

TÜM AMATÖR SPORCULAR YILIN SPORCUSUDUR!

Büyük tirajlı günlük basın bu günlerde yoğun çalışma içinde. Sporcuları, sporseverleri daha çok nasıl sömürürüz, onları nasıl uyuturuz diye çırpınıp duruyorlar. Her yıl olduğu gibi bu yıl da «yılın sporcusu»nu seçecekler. Söz konusu gazetelere bu yıl faşistlerin sesi olan «Hergün» gazetesi de katıldı. O da değişiklik olsun diye «Altın Rozet» verecek. Şimdi bu gazeteler harıl harıl okuyucu mektuplarını tasnif edip, kendi seçtikleri 5-10 aday arasından okuyuculara bir taneisini seçtirmekle meşgul. Katılımı sağlamak için

de «büyük», «zengin» hediyeler dağıtacaklar. «Yılın sporcusu»na ödülleri verecekler.

Her yıl tekrarlanan bu senaryo, tekeli basının kime, ne için hizmet ettiğini gözler önüne seriyor. Bu gazetelerin saptadığı adayların büyük çoğunluğu profesyonel sporculardır. Aralarında birkaç gerçek amatörün olması bu durumu değiştirmez. Böylece bütün bir yıl boyunca profesyonel sporu göklere çıkarıp, yıl sonunda yaptıkları bu tür seçimlere birkaç amatör sporcunun adını yazarak ayıplarını örtmeye çalışıyorlar.

Bugün ülkemizde yüzbinlerce genç amatör sporcu çok güç koşullarda spor yapmak, daha doğrusu yapabilmek için çaba harcıyor. Haftada bir gün maç yapabilmek için sabahın 7'sinde sahalara koşan federe olmayan futbol kulüplerinin sporcuları bizim için yılın sporcularıdır. Soğuk kış günlerinde buz gibi salonlarda çalışmak zorunda olan amatör sporcular yılın sporcularıdır. Kısacası, Türkiye sporunda üvey evlât durumunda olan tüm amatör sporcular yılın sporcusudurlar. Bu gerçeği hiçbir traji-komik kampanya değiştiremez!..

faşist saldırılar spora da yöneliktir

Egemen güçler, tekeli sermaye kârını arttırmak için her yola başvurur, her kılığa girer. Onlar için spor da kârlarını arttırmanın bir aracıdır. Onlar sporu sadece bu amaç için kullanırlar. Bugün ülkemiz futboluna egemen olan kulüp başkanlarının sermayenin has adamları olması, Tofaş'ın, Eczacıbaşı'nın, Meysu'nun kurdukları sözde amatör kulüplerin diğer spor dallarındaki kesin egemenliği bunun açık kanıtıdır.

Faşist ideolojide de spor aynı amaca hizmet eder. Faşistler için de spor sadece propaganda aracıdır. Faşist Hitler, Berlin Olimpiyatlarını «üstün Alman ırkının», faşizmin propagandası için kullanmak istemiş, fakat sonuç olarak, hayal kırıklığına uğramıştı. Ülkemizde de faşist Hitler hayranları aynı yola başvuruyorlar. Son günlerde faşist «Hergün» gazetesinin amatör spora sayfalarını açması, kitle sporundan dem vurması boşuna değil. Yüzbinlerce amatör sporcunun arasına bu yolla girebilmek istiyorlar. Fakat faşist yüzlerini yine de saklıyamıyorlar. «Uluslararası derecelere giren, Türk'ün büyüklüğünü spor alanında sürdüren sporcu hiç kuşkusuz 'Altın Rozet'in hak sahibidir.» diyerek ırkçılıklarını sergiliyorlar. «Hergün» gazetesinin amatör spordan, kitle sporundan söz etmesi faşist demagojinin bir parçasıdır. Kitle sporunun, amatör sporun en büyük düşmanı işbirlikçi tekeli burjuvazidir. Onların vurucu gücü olan faşistlerdir, kitle sporunun düşmanlarıdır. Bu yüzden sporculara, spor kulüplerine saldırılarını gün geçtikçe arttırıyorlar. Geçtiğimiz günlerde spor

Faşist canilerin 6 kurşunla yaraladığı. Mithatpaşa G.S.K.'ü ÖMÜR COŞKUN

akademilerine yaptıkları silahlı baskınlar, bu okulların birer faşist üs haline getirilmesi içindir. Son olarak İstanbul GOP'da faşistlerin, Mithatpaşa G.S.K. sporcularının toplandığı kahvehaneye yaptıkları silahlı baskında İGD üyesi Sinan HEPŞEN ölmüş, Mithatpaşa G.S.K. sporcusu ÖMÜR COŞKUN ise altı kurşunla ağır yaralanmıştı.

Böylece faşist canilerin amatör sporculara yönelik demagojileri de açığa çıkıyor. Amatör sporcuları faşist örgütlenme içine çekme çabaları sonuçsuz kalınca saldırganlaşıyor. Spor kulüplerine, sporcuların toplandıkları lokallere, kahvehanelere bombalı, silahlı baskınlar düzenliyorlar. Sinan HEPŞEN'in, Ömür Coşkun'un üzerlerine silahlarını bunun için boşaltıyorlar.

SEYİRCİLER VE SPORCULAR

Seyir olarak spor şimdi en popüler dinlenme çalışmaları arasındadır. Ama günümüzün sporseverleri uğraşının ciddiliğini tartışma yoluyla, örneğin bir tiyatro seyircisine kabul ettirmekte güçlük çeker. Tiyatro seyircisinin arkasında yüzyıllarca süren gelenekler, kamuoyu, insanın sanat yapıtlarını nasıl kavraması gerektiği ve onların insana ne kadar yararlı oldukları hakkında ciltler dolusu tavsiyeler vardır.

Ve sporseverler? Bazı büyük, ilgi çekici çalışmaların onların heyecanlarını, hayal güçlerini, zekâlarını harekete geçirmelerine karşın, onlar bu yarışmaları bir kitap, bir müzik eseri, bir tiyatro gösterisi ya da bir film ile aynı düzeye koymakta tereddüt ederler. Çünkü, onların üstüne baskı yapan, maalesef sporun bir başka yaygın tanımı daha vardır. Bu tanım, sporun yalnızca «oyun» olduğunu söyler. Hepsinden kötüsü, «oyun» sözcüğü felsefi anlamında daha çok bir eğlence olarak anlaşılır; yaşamı taklit eden yapay bir çalışmadır...

«Oyun»u sözcüğünü dar anlamlarından biri içinde-amacı, bir topu karşı takımın kalesine sokmak olan bir eylem olarak-alınır. Bu basit oyun, inanılmaz derecede çeşitli moral önlemlere sahip olabilir. Bir düzeyde bu hemen hemen kendinden gelen bir çocuk eğlencesidir. Diğer bir düzeyde de, insan, 1942'de Nazi işgalindeki Kiev'de Dinamo Kiev futbol takımı ile Hitler'in Luftwaffe takımları arasında oynanan oyunu hatırlar. Bu oyunda Kiev'li oyuncular eğer hayatta kalmak istiyorlarsa oyunu kaybetmek zorundaydılar. Ama, dürüst olmayan bir yenilgi yüzünden onları hiçbir zaman affetmeyecek olan binlerce yurttaşlarının (stadyum içinde çok sayıda değişillerdi) kendilerini seyrettiklerini hissetmeleri nedeniyle oyunu kazandılar. Bu futbol oyunu savaşta bir çarpışma gibiydi. Kazandılar ve daha sonra öldürüldüler.

SPORSEVERLER VE SPORCULAR

Birisinin spora aktif olarak katılıp katılmayacağı tümüyle kişisel bir sorundur. Sporcu somut yarışmalara katılıp katılmamak, bir rekor girişiminde bulunmak, ya da enerjisini fazla kullanmak, «spor çalışmalarına son vermek ya da sürdürmek» konusunda son kararı kendisi verir. Ama sporcunun ustalığı ne kadar büyük olursa (bu seyircinin ona olan ilgisini otomatik olarak yükseltir ve onun hayranlar çevresini genişletir) onun yarışmacılık çalışmasındaki kişisel unsur daha az olur. Seyirci sevdiği moral ilkeleri onun gösterisinde görmek ister. Bir çok futbol maçı sırasında stadyumlarda yürüme ve uzun mesafe koşu yarışmaları yapılır. Bu yarışmaların çoğunda bazı atletler ya yalnız başlarına ya da diğer yarışmacılardan onları ayıran uzak bir mesafe ile yarışı bitirirler. Herşeye rağmen başarısız yarışmacı pist koşusunu büyük bir alkış dalgası içinde yapar. Seyirciler sonuna kadar savaştığı için onu kutlarlar. Kaçınılmaz olarak seyirci kendini seyrettiği sporcunun durumuna koyar. Bu insan doğasının bir yasasıdır.

OLİMPİYAT-80'E DOĞRU

İkincilik ödülü
Viktor Pudakov

Üçüncülük ödülü
Vitali Kubashevsky
ve Eveline Chernysheva

